

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. december 14.

bb. 1. gazdag program a rádióban a vakációzó gyerekeknek
i zsu/zsu/zs/ilhgy 1970. december 14.

a vakáció idején gazdag, változatos programmal gondoskodik a rádió ifjú hallgatóinak szórakozásáról: egyebek között több mesejáték premierjére kerül sor, gyermekoperákat és sokféle prózai és zenei műsort mutatnak be.

bizonyára sikeres lesz az „ürkori történet”, című többrészes tudományos-fantasztikus rádiójátéknak, amelyet bond bolics györgy és lászló endre irt. feldolgozták rádiójátéknak beecher-stowe népszerű regényét a „tamás bátyja kunyhó”, -ját. ismét hallhatják a legkisebbek mark twain „koldus és királyfi”, című művének rádióadaptációját. a rádiószínház is készült a szünidőre gyermek-programmal: sugározzák „a senki karácsonyfája”, című rádió-legendát. egy másik érdekes bemutató a „balaton-tündére”, című mesejáték. ofried preutzler regényét „a muzsikáló kávédaráló”, címmel közvetítik két részben.

a zenei műsorok közül érdekesség benjamin britten „az arany húság”, című meseoperája. a „kóruspódium”, műsorában az ifjú zenebarátok központi kórusa szerepel. a magyar rádió és televízió gyermekkórusa új felvételeinek szemléjén az együttes cseh, magyar, német és francia karácsonyi énekeket mutat be.

/folyt.köv./

Tó

bb. 1./ gazdag program ... folyt./ il

a rádióiskola a vakáció idején sem tart szünetet. rendszeresen jelentkeznek az „ezeregy délelőtt”, a „harsan a kürtszó”, és a „miska bácsi lemezes ládája”, című műsorok. a „huszas stúdió”, ezuttal csongrád megyébe látogat el.

a „fiatalok hullámhosszán”, című adásban szószólóként „szélirány az indításhoz”, című elbeszélő költeménynek dramatizált változatát sugározzák. a teenagerek kedvelt műsora, a „csak fiataloknak”, a szünetben a szokottnál többször jelentkezik.

az uttörők parlamenti fenyőünnepének rádió jóvoltából csaknem minden gyermek részvevőjévé válhat: december 26-án koradélután kapcsolják az országház kupolacsarnokát, s egyenesben közvetítik az ott zajló eseményeket./mti/

--

bb. 3. az akadémiai kiadó új könyvei

i ms/gg/zs/il hgy

197. december 14.

a karácsonyi ajándékkönyvek válsztékát bővíti az akadémiai kiadó most megjelent három értékes kiadványa. a nyelvészettel foglalkozó szakembereken, tanárokon kívül a laikusok is bizonyára érdeklődéssel forgatják majd a magyar nyelv történeti-etimológiai szótárának második kötetét, amely a h-o-ig terjedő címszavakat foglalja magában.

a múlt magyar tudósai című - ortutay gyula akadémikus főszerkesztésében megjelent - sorozat öt első kötete balsházy jánosnak, a reformkor nagy mezőgazdászának, szabó józsefnek, a magyar geológia megalapozójának, körösi-csoma sándornak, eötvös lorándnak és korányi sándornak rövid életrajzát és munkásságának jelentőségét tárja az olvasó elé. a tanulmányokat az egyes szakmák neves művelői írták.

/folyt.köv./

10

- 2 -

bb. 3./ az akadémiai ... folyt./ il

az életek és korok című sorozat második tagjaként demokráciák, forradalmárok, szocialisták címmel közrebocsátott hét kis kötet botav, herzen, kemál, thomas mann, jaurés, károlyi mihály és gandhi tevékenységével, emberi nagyságával ismerteti meg az olvasót./mti/

--

bb. 3. a megyei minőségellenőrző intézetek felmérése a téleleji élelmiszerellátásról

i jf/pá/ie/il hgy

1970. december 14.

december közepén még zavartalan a közúti szállítás, ennek ellenére - valószínűleg a rossz árelosztás miatt - az ország egyes vidékein néhány élelmiszer hiányzik az üzletekből - erre az általános megállapításra jutott a megyei élelmiszerellenőrző intézetek legújabb vizsgálat-sorozata, amely arra keresett választ: a tél elején hogyan alakul az országos ellátás?

kiderült, hogy néhány árucikkből immár krónikus a hiány, mert például jóformán az egész országban nehezen lehet hozzájutni olcsó olajos halhoz, száraz töltelék áruhoz, és zsirszalonához. nincsen elegendő csomagolt sertésszár, néhány különleges kekszféle sem, de még a savanyúságok választékát is joggal lehet kifogásolni.

a nem megfelelő árterítés miatt az intézetek munkatársai az ország különböző vidékein további hiánycikkeket is találtak, nem egy esetben olyan árukról van szó, amelyekhez a szomszédos megyében könnyen hozzá lehet jutni. a békéscsabai intézet körzetében például hiány mutatkozott élesztőből és egyes, általában olcsóbb készletekből, szalontüdőből, vesevelőből stb. eléggé nehezen lehetett hozzájutni az étolajhoz is. a pécsi intézet körzetében több huskonzervet, mákot vásároltak volna a háziasszonyok -ha lett volna kínálat. szeged vidékén kevés volt a gyorsfagyasztott étel, székesfehérvár körzetében pedig a rétesliszt és a buvadara „tünt”, el. igaz, csak rövidebb időre. szombathelyen több üzletben az étolajat és az élesztőt keresték hiába a vásárlók.

az intézetek a vizsgálat eredményéről értesítették az illetékes kereskedelmi szerveket./mti/

--

10

- 3 -

bb. 5. nyílnak a flamingó virágok

1 ol/ tr/11 la

1970. december 14.

az állatkerti pálmaházban nyílnak a flamingó virágok. ezek a levéldisz-növények a konty-virágféléknek a trópusi amerikában honos képviselői. legfőbb díszítőjük a virágzatukat körülvevő élénkszinű buroklevél. a most látható virágzó példányok között talán az anthurium scherzerianum schott a legszebb mert buroklevele világítóan piros színű./mti/

--

bb. 7. megalakult a szerzői jogi szakértő testület

1 bc/gg/zs/11 hgy

1970. december 14.

a művelődésügyi miniszter kinevezte a szerzői jogi törvény szerint megalakítandó szerzői jogi szakértő testület elnökét, elnökhelyettesét és tagjait s megállapította a testület szervezeti és működési szabályzatát.

a testület szakvéleményt ad a bíróságok és más hatóságok megkeresésére az előttük felmerült szerzői jogi, vagy a szerzői joggal kapcsolatban álló jogvitás ügyekben, továbbá az érdekeltek kérelmére peren kívül is véleményt nyilváníthat a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben.

a testület a szakvéleményt a megkereső hatóság részére hatvan napon belül köteles megadni. szakvéleményét általában három, bonyolultabb ügyekben öttagu tanácsban alakítja ki. a tanácsokban egy jogi képesítésű tag is kell legyen.

a testületnek mintegy 140 tagja van, 26-féle szakma képviselőjében. a testület elnökévé dr. benárd aurélt, az igazságügy-minisztérium osztályvezetőhelyettesét nevezte ki a művelődésügyi miniszter./mti/

--

- 4 -

bb. 4. napirenden: a balaton vidéke kulturális lehetőségeinek fejlesztése - művelődési házak, muzeumok, üdülőhelyi klubok épületek a negyedik ötéves tervben

ö/vid/fm/tné/a/la

1970. december 14.

az utóbbi időben - többek között a parlament Legutóbbi ülésén is - számos jogos bírálat érte az illetékeseket a balaton kulturális lehetőségeinek elmaradottsága miatt. mit tervez a veszprém és a somogy megyei tanács. a negyedik ötéves tervidőszakban a helyzet javítására? -erről tájékoztatták az illetékesek az mti munkatársait.

a veszprém és a somogy megyei tanács művelődésügyi osztályai, a műsorirodák és a különféle rendező szervek a nyári fődíjnyel körülbelül háromszáz kulturális és szórakoztató esemény megszervezéséről gondoskodnak. a programok látogatottsága azonban függvénye az időjárásnak, mivel fedett helyiségek, művelődési házak, színháztermek hiánya miatt a rendezvényekre többnyire szabadtéri színpadokon kerül sor. a fejlesztési tervek a következő ötéves tervidőszakban sem ígérnek teljes megoldást, s így a rendelkezésre álló anyagi eszközökből jobbra a nagyobb idegenforgalmi központok gondjait kívánják enyhíteni.

az északi parton az e téren mindeddig háttérbe szorult balatomalmádi kap új művelődési házat. a 400 személyes színházteremmel ellátott művelődési házat - amely mintegy hétmillió forintba kerül - a tervek szerint - 1973-ban adják át rendeltetésének. az északi part másik kulturális centrumában, keszthelyen már másfél évvel ezelőtt megkezték a több mint száz szobás festetics-kastély felújítását, amelyet a következő ötéves tervidőszakban fejeznek be. a park szabadtéri színpada továbbra is nagyzenekari hangversenyek színhelye lesz, míg a bővülő helikon könyvtár szomszédságában felújítják a hangverseny-termet. keszthelyen 1972-re kívánják berendezni a felsőfoku mezőgazdasági oktatás fejlődését szemléltető georgikon muzeumot. a balatoni muzeum munkatársai többéves munkájának eredményeként befejezik az egyik leglátványosabb romkert, a fenékpusztai római erőd feltárását. az északi part egyéb helyein is gazdag kulturális programokat terveznek: balatonfüreden jobbra színházi és irodalmi, tihanyban pedig zenei eseményekre kerül sor.

/folyt.köv./

- 5 -

bb.4./ napirenden: a balaton...folyt./-a

a balaton déli partjának idegenforgalmi központjaiban is újabb lehetőségeket teremtenek az üdülő vendégek kulturális igényeinek kielégítésére. a negyedik ötéves tervidőszakban megoldódik a „magyar tenger”, legnagyobb idegenforgalmi központjában, siófok városában a járási és a városi művelődési ház, valamint könyvtár felépítése. itt eddig ugyanis nem volt ilyen létesítmény, és rossz idő esetén a rendezvényeket nem tudták megtartani. felújítják a siófoki és a balatonföldvári szabadtéri színpadot. balatonföldváron mozi építését is tervezik, ezenkívül a textiles- üdülő és a motel közötti területen ötmillió forintos költséggel 400 személyes klubot létesítenek az üdülővendégek számára. az utóbbi építkezést már megkezték és a klubot a tervek szerint a jövő évi szezonnyitáskor adják át rendeltetésének. felújítják továbbá a balatonszárszói józsef attila muzeumot és megkezdik a szántód-pusztai szabadtéri muzeum helyreállítását. a déli part egyéb nevezetességei: a siófoki vízgazdálkodási és a kálmán imre muzeum, a balatonszemesei posta-muzeum, a fonyódi présház, a balatonszentgyörgyi csillagvár és népművészeti tájmuzeum, valamint a köröshegyi emléktemplom, ahol jövőre is több hangversenyt rendeznek./mt1/

--

bb.6. hírek a főváros életéből

1/gj/a/hgy

1970. december 14.

fedett „műanyag-uszoda”, kőbányán

a jövő év elejére ismét iskola-uszodát avatnak a fővárosban. a x. kerületben, az ihász utca 27. szám alatti gépipari szakközépiskola udvarán építik meg a kőbányai diákok tanuszodáját. a fedett, 8 méter széles, 15 méter hosszú és 1,20 méter mély uszodát műanyaggal borítják be, s műanyagból készül a medence is. az épületben már csak a villany és a vízvezeték-szerelési munkák vannak hátra, amelyekkel a szerelők jövő év első hónapjaiban elkészülnek. a kőbányai általános iskolások szervezett uszóoktatását - amely az ötödik osztályosoknak kötelező - ebben az uszodában tartják majd.

/folyt.köv./

16

- 6 -

bb.6./ hírek afolyt./-a

óvoda és iskolaépítés újpesten

a következő esztendőben a iv. kerületben jelentősen fejlesztik az oktatási ágazatot. a tervek szerint 100 személyes óvodát építenek az egyesült izzó lakótelepen, valamint a tavasz utcában és a vörösmarty utcában. a megyeri uti általános iskolát nyolc tanteremmel bővítik, s központi fűtésre térnek át a komjáth utcai az attila utcai, a bajza utcai és az aprilis 4. téri tanintézetekben.

kevés a kőműves, a villanyszerelő csepelen

kevés a szobafestő, és mázoló, a kőművs, a parkettázó az ablaktisztító, valamint a víz- gáz- és a villanyszerelő csepelen. a csepeli tanács az igények zavartalan kielégítésére elsősorban a lakáskarbantartó szakmában tervezi újabb iparigazolványok kiadását. a kerületben egyéni csaknem 300 kisiparos működik, legtöbbjük fiatal: a gárdának több mint a fele 35-45 éves./mt1/

--

bb.8. január 1-től új szervezetben dolgozik a bőripar - új export-import cég a bivimpex

1/ol/tné/a/ie

1970. december 14.

január 1-től módosul a hazai bőripar szervezete; decentralizálást hajtanak végre, amelynek értelmében az 1963-ban alakult bőripari nagyvállalat három egységre oszlik; önálló vállalati életet kezd a pécsi és a simontornyai bőrgyár, míg a budapesti gyárakat és a debrecenit a budapesti bőripari vállalat fogja majd össze. e három vállalat együttesen hívja életre a negyediket; bivimpex néven az exportáló-importáló közös külkereskedelmi vállalatot.

a bőripar 1969-ben nyerte el az önálló exportjogot, s míg korábban a kész bőr nem számított jelentős exportcikknek, a piackutatók eredményes munkája - s nem kis mértékben a bőruházzati cikkek egyre szélesebb körben hódító divatja - következtében az 1968. évi 25 000 dolláros értékkel szemben 1969-ben 1 millió dolláros exportot bonyolítottak le, ez évben pedig ez az érték már meghaladja a kétmillió dollárt.

a ruházati sertésvelurnak van a legnagyobb sikere külföldön, de igen kedvelt az idej esztendő új terméke, a velur kikészítési sertésvelurn is. velurruházati célokra exportálunk hasított marhabőrt, még hozzá kétféle változatban. az egyik az úgynevezett magasfényű, míg a másik a natur változat, amely hűen megőrzi a bőr eredeti jellegzetességeit. ez utóbbi főként az öltözködési szélsőségre hajló fiatalok körében közkedvelt, ruhaanyag, külföldön.

/folyt.köv./

- 7 -

16

bb.8./ január 1-től.... folyt./-a

az új vállalatnál, a bivimpex-nél az előzetes elképzelések szerint évi 3-3.5 millió dolláros exporttal számolnak. ezt széles körű piackutató munkával kívánják elősegíteni. a régi partnerek - ausztria, franciaország, angliá, olaszország, az nszk, dánia, svédország és kanada - mellett keresik az új kapcsolatokat is. ezek felderítésére s kialakítására jó alkalmat nyújtanak a rendszeresen megrendezésre kerülő rangos szakmai kiállítások. ott voltak a hazai bőripar képviselői például az őszi párizsi bemutatón is, ahol nem kevesebb, mint ezer bőrgyár vonultatta fel termékeit. itt is jelentős sikert arattak a magyar termékek, amelyek iránt a többi között usa-beli, kanadai és japán bőrgyárak képviselői részéről nyilvánult meg élénk érdeklődés. meghívás érkezett a zágrábi, londoni és más külföldi kiállításokra is, a részvétel ügyében azonban még nem döntöttek. annyi már biztos, hogy a hazai bőripar 1971-ben is ott lesz a budapesti nemzetközi vásáron, hogy bemutassa legsikerültebb termékeit, újdonságait. az export tervezett négyemértékű növekedése egyébként nem rövidíti meg a hazai fogyasztókat, magyarországon ugyanis a bőr, mint ruházati cikk nem olyan elterjedt mint külföldön. /mti/

..-

bb.9. budapesti tsz-k segítsége az árvizsújtotta penyigének

vid./ká./a/hgy

1970.december 14.

a szabolics megyei penyigei zöld mező tsz-ben 2300 hold termését vitte el a májusi árviz. a kár nagyságára jellemző, hogy az éves tervükben előirányzott 11 millió forint bruttó bevétel helyett mindössze 2 millióra számíthatnak. csupán az állattenyésztésből van bevételük. ennek ellenére a szövetségi tagok idei jövedelme megközelítően a tervezett szerint alakul. ebben, az állami biztosítótól kapott kártérítések mellett különösen két tényezőnek: a tagok szorgalmának és a kívülről kapott magyar nyu anyagi támogatásnak van döntő szerepe.

mivel a növénytermelésben az ősszel kevés munka akadt, a szövetségi vezetősége a tagsággal egyetértésben úgy döntött, hogy mindazok, akiket az állattenyésztésben és talajmunkáknál nem tudnak foglalkoztatni, szervezeten résztvesznek a falu ujjaépítésében. szerződést kötöttek az ujjaépítést végző építőipari vállalattal és ktsz-ekkel. a tagok így havi kétezer forint körüli jövedelemhez jutottak, a kivitelezőknek nem voltak munkaerő gondjai, s az ujjaépítést határidő előtt, az előirtnál teljesebb készültségi fokkal fejezték be. /folyt.köv./

- 8 -

16

bb.9./ budapesti.....folyt./-a

a szövetségi a patronáló budapesti tsz-ek anyagi támogatására is számíthat. a fővárosi közös gazdaságok vezetői annakidején a helyszínen tanácskoztak a helyiekkel, a támogatás formáiról és módjairól. az akkori felmérések alapján abban állapodtak meg, hogy 3.2 millió forint készpénzzel segítik a penyigeiket, de szükség szerint még további támogatást is nyújtanak. 2.2 millió forintot már át is utaltak a penyigei zöld mező tsz-nek. /mti/

..-

bb.10. januárban megkapják a középiskolák a pályaválasztási prognózist

1/szö./mm/a/hgy

1970.december 14.

évről-évre visszatérő gond, hogy az egyetemi, főiskolai felvételen a túlzottan, kapós, fakultásokra még a maximum 20 ponttal is alig-alig lehet bekerülni, némelyiken viszont már 12-14 pont is elegendő a felvételhez. az egyetemen jelentészség nemcsak az egyes pályázóknak okoz, kellemetlen meglepetést, kedvezőtlenül befolyásolja a szakemberképzés tervszerűségét is.

ezen kíván segíteni az egyetemi számítóközpont. hamarosan ismét döntés előtt állnak az érettségizők: pályaválasztási szándékukról azonban már az elmúlt tanévben - harmadik osztályos korukban - részletesen tájékozódott a számítóközpont. és gyors komputer-számításokkal ezekben a napokban összegezik a tanulságokat. a művelődésügyi minisztérium megbízásából készült összegezésből ugyanis megismerhetik saját évfolyamuk országos helyzetképét - mielőtt kitöltik jelentkezési lapjaikat. a számítóközpont jóvoltából még januárban minden középiskolába megérkezik az összes érettségi előtt álló fiatal pályaválasztási elképzelésének teljes és részletes statisztikája. a diákok a szülők és a pedagógusok 100 pontos és reális képet alkothatnak a várható pályaválasztási esélyekről. megismerhetik az összegezésből egyebek között az idén érettségizők megoszlását, a középiskolások várható áramlását, a tanulók megoszlását tanulmányi átlageredményeik szerint, a felsőoktatásra jelentkezők részletes megoszlását, karok és szakok szerint.

-a felvételi keretszámokból és a jelentkezési arányokból előzetes következtetéseket vonhatnak le a pályázók az egyes karokon, szakokon várható tulajelentkezés mértékéről is. a számítóközpont összegezését a középiskolák pedagógusai idejében ismertetik az érdekeltekkel, így a jelentkezőknek módjuk lesz az országos helyzet ismerete alapján esetleg módosítani eredeti elképzelésüket. /mti/

- 9 -

16

bb 11. bevásárló központok baranya városaiban, községeiben

vid ká bh hgy

1970. december 14.

a vidéki lakosság jobb áruellátása érdekében bevásárló központokat alakítanak ki a baranyai fogyasztási és értékesítő szövetkezetek. a törekvés az, hogy a járási székhelyeken és a központi fekvésű községekben olyan kereskedelmi hálózat legyen, ahol a vásárlók minden árucikket megtalálnak s így nem kell a megyeszékhelyre utazniok. mintegy tizenöt nagy bevásárló központ működik majd a baranyai városokban, községekben. a következő tervidőszakban a saját fejlesztési alap és a kölcsönös támogatási alap felhasználásával évente negyvenmillió forintot fordítanak a szövetkezetek a kereskedelmi hálózat fejlesztésére. a tervek szerint szigetváron lakberendezési áruházat, komlón abc áruházat, sásdon üzletházat nyitnak jövőre. előreláthatóan 1975-ig teljesen kiépülnek a bevásárló központok./mti/

bb 12. épül az orosházi huzottsiküveg-gyár - 1200 cölöp tartja majd az öt szintes főépületet

vid ká bh hgy

1970. december 14.

az idén kezdték meg orosházán a több mint egy milliárd forint beruházást igénylő, szovjet technológiával működő modern huzottsiküveg-gyár építését. 1971-ben a hutát és a huzóüzemet magában foglaló ötszintes főépületet hozzák tető alá. a 31. sz. építőipari vállalat nagy apparátussal készült fel a munkára. a leningrádi üvegipari tervezőintézetitől megérkezett a jóváhagyás, így idejében téliessithették a munkahelyeket. a rendkívül laza szerkezetű talaj miatt a főépületet mintegy ezerkétszáz földbevert betoncölöpre építik. a 10-12 méteres betonoszlopokba vízüveggel töltött acélcsöveket helyeznek, így rendkívül stabilak lesznek a pillérek, elbirják a 2500 tonnás kemencéket. a kivitelezők vállalták: a gyárat az 1974-es határidő előtt átadják rendelkezésére./mti/

8.00 bh

az alapozási tervdokumentációra

bb 13. mélyítik a törökéri főcsatornát - három szivattyutelepet villamosítanak a bodrogközben

vid ká bh hgy

1970. december 14.

hazánk egyik legsűrűbb belvizrendszere a bodrogközi: minden négyzetkilométerre egy kilométer hosszú fő- és mellékcsatorna jut. a tiszta és a bodrog által körülzárt területet ötszázhusz kilométer hosszú csatornarendszer hálózta be. ezek nemcsak a káros vizek elvezetésére szolgálnak, egy részükben a zsiliprendszerek segítségével a száraz nyári hónapokra öntözővizet is tárolhatnak. a főcsatorna vízszintjének szabályozását és a káros vizek elszállítását hat gőz- és dieselgépekkel felszerelt szivattyutelep biztosítja, amelyek szükség esetén másodpercenként huszonnégy kilométer vizet emelnek át a folyókba. a belvizrendszer fejlesztésére a negyedik ötéves tervben is nagy összeget költ az északmagyarországi vízügyi igazgatóság. a jövő év elején megkezdik az eliszaposodott és vízinövényekkel sűrűn benőtt főcsatorna tisztítását, s hozzáfognak az 1874-ben épült, tizennégy kilométer hosszú törökéri főcsatorna korszerűsítéséhez. a csatorna medrét nyolcvan centiméterrel mélyítik. a gazdaságosabb üzemelés érdekében a tervidőszakban villamosítják a tiszakarádi, a törökéri és a picsei szivattyutelepeket - amelyek eddig gőz és dieselgépekkel dolgoztak./mti/

bb 14. a jövő év közepére elkészülnek a vállalatok első középtávu tervei

i sl/tr ie bh hgy

1970. december 14.

mint ismeretes a vállalatok és szövetkezetek a negyedik ötéves terv időszakára középtávu tervet készítenek.

e tervek jelentőségéről, kidolgozásuk módjáról a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának az országos tervhivatalban:

a gazdasági reform nyomán a tervező munka sokoldalubbá, felelősségteljesebbé vált, a vállalatok ma már csak úgy tudnak hatékonyan dolgozni, ha önállóságukkal élve több évre előre felmérik lehetőségeiket, a termékeik iránti várható igényeket, s megtervezik fejlődésük főbb irányait, módszereit. az 1971-75-ös időszak lesz az első, amelyre a vállalatok önálló középtávu tervet készítenek. jelentős részük már korábban megkezdte a terv kidolgozását, ez azonban még olyan szakaszban történt, amikor a felsőbb szervek csak előzetes tájékoztatást adhattak a népgazdaság tervezett fejlődéséről.

/folyt. köv./

8.06 bh

- 11 -

a nappgazdaság öt éves terve és a szabályozórendszer ma már ismert, napvilágot láttak a vállalatokat érintő egyéb jobszabályok is, amelyek megteremtették a vállalati tervezés feltételeit, jogi kereteit, az országos tervhivatalt a vállalati tervkészítést irányelvek kibocsátásával, tehát módszerbelileg is segíti, magát a tervet pedig mindenütt a helyi viszonyoknak megfelelően állítják össze a vállalatok. a lényeges az, hogy a terv mindenütt megalapozott legyen és összhangban álljon a népgazdaság öt éves tervével, vagyis segítse az országos gazdaságpolitikai célok végrehajtását. ehhez a vállalatok rendelkezésére állnak a megfelelő tervhivatali és minisztériumi információk, köztük piaci előrejelzések, a nemzetközi tárgyalások menetéről, illetve eredményeiről szóló beszámolók, műszaki-gazdasági fejlesztési koncepciók, a vállalati tervezés legfontosabb feltétele azonban a saját piackutatás, a szállító- és felhasználó partnerekkel való konzultáció, vagyis a fejlesztés, az értékesítés lehetőségeinek alapos feltárása. igen fontos, hogy a vállalati terveket a tanácsok terveivel egyeztesse.

a vállalati tervek kidolgozásakor főleg azokra a kérdésekre kell nagy figyelmet fordítani, amelyek hosszabb távon megszabják a vállalat fejlődését. a középtávu tervekbe célszerű felvenni a műszaki fejlesztés, az álló és forgóeszközfejlesztés és gazdálkodás, a termelés és értékesítés, az anyagszükséglet és készletgazdálkodás, a munkaerő- és munkabér kérdéseit, a gazdaságossági és költségszámításokat, a nyereség, az árpolitika tervezett alakulását, fontos a pénzügyi feladatok, továbbá az egészségügyi, szociális és kulturális ellátás megtervezése is. helyes ha a finanszírozási terveket több változatban is elkészítik, hogy az anyagi források megváltozása esetén is biztosan gazdálkodhassanak.

mindez főleg az iparra vonatkozik, s a tervek készítésekor nem szabad szem elől tévesztetni az adott ágazat sajátos helyzetét, feladatait. a mezőgazdasági üzemek elsősorban arra legyenek figyelemmel, hogy belföldön is, de különösen a külföldi piacokon növekvő igényekkel, egyre nagyobb versennyel kell számolniuk, tehát a mezőgazdasági termelés szerkezetének is jobban kell igazodnia a kereslethez, ebben az ágazatban is a legfontosabb feladatok közé tartozik a technika és a technológia fejlesztése, amelynek megtervezése elengedhetetlen. a belkereskedelem saját tervezési munkáját jelentősen megkönnyítheti, ha figyelembe veszi a fontosabb termékek iránti kereslet várható alakulásáról készült népgazdasági számításokat.

/folyt. köv./

8.20 bh

a külkereskedelem számára a szocialista országokkal kötött hosszulejártu megállapodások szilárd alapul szolgálnak az áruforgalom tervezéséhez. a nem szocialista országokkal is számos megállapodás született, így ezek is jó támpontot nyújtanak. az exportforgalom különböző formáival kapcsolatos elgondolásokat a termelő és a külkereskedelmi vállalatok tervezési kapcsolataik elmélyítésével rendezhetik.

célszerű, ha középtávu terveiket a népgazdasági tervvel időben összehangoltan dolgozzák ki a vállalatok, vagyis öt éves terveket készítenek. ez a módszer különösen a nagy vállalatoknak, egyesüléseknek, a trösztök keretében működő vállalatoknak ajánlható. egyes tényezők azonban, mint például a beruházások a termelés műszaki előkészítése, a termékek hosszabb átfutási ideje, a gyártmányfejlesztés, a nemzetközi és kooperációs megállapodások szükségessé tehetik, hogy hat-hét évre dolgozzák ki a középtávu terveket. más esetek, például a piaci változások előrelátható nehézségei - két-három éves terv kidolgozását indokolhatják. mindenképpen számolni kell azonban azzal, hogy a helyzet eseti változásai miatt a tervet időközben ki kell egészíteni, ezért a z egész időszak alatt figyelemmel kell majd kísérni a terv realitását, s ha szükséges, nem maradhat el annak korszerűsítése.

a vállalatok maguk választják meg a terv kidolgozásának módjait, a terv azonban csak akkor lehet jó, ha annak elkészítésébe bevonják a vállalat egész kollektíváját. hasznosítsák a műszaki konferenciákat, termelési tanácskozásokat, munkaértekezleteket, az újító-, a szocialista brigád, - a törzsgárda-megbeszélésen elhangzott javaslatokat, bírálatokat. a tervezésbe be kell vonni a szakszervezeti szerveket, s helyes, ha a tervkészítésben a dolgozók egyéb szervezetei is részt vesznek. a középtávu tervet, annak széleskörű megtárgyalása után az igazgató, illetve vezérigazgató hagyja jóvá. a számítások szerint a javaslat kidolgozásához három-négy hónap szükséges, további heteket vesz igénybe a vállalatban belüli vita. ehhez elegendő idő áll majd rendelkezésre, mert a vállalati terveket 1971 június végéig kell elkészíteni, jóváhagyni és dokumentálni./mti/

8.30 bh

bb 15. négy gyermek halálos füstmérgezése

i hi/fk bh hgy

1970. december 14

tragikus szerencsétlenség történt a borsod megyei mezőcsát községben. botos elemér 37 éves segédmunkás feleségével a helybeli rokonokhoz ment látogatóba. hét gyermekük közül a négy kisebbik aludni tért, a három nagyobb átment a szomszédba. nem sokkal később egyikük észrevette, hogy a lakásuk ajtaján füst szivárog ki. a szomszédok segítségével behatoltak a házba, ahol holtan találták a 13 éves aranka, a 7 éves zoltán, az 5 éves józsef és a 4 éves jeno nevű testvérüket.

a helyszíni vizsgálat első megállapítása szerint a konyhában lévő füstcsőből kipattant szikrától a földön heverő rongydarab izzanai kezdett, s a keletkezett füsttől a négy gyermek halálos mérgezést szenvedett. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

--

bb 16. agyonszurta a feleségét

i hi/fk bh hgy

1970. december 14.

banu zoltán, 29 éves segédmunkás, dögei lakos felkereste a különváltan élő 27 éves feleségét, aki a kisvárdai sör-ipari vállalat kirendeltségénél segédmunkásként dolgozott. az asszonyt kihívta munkahelyéről, s amikor találkoztak zseb-késével mellbeszurta. a szerencsétlen asszony a kórházban belehalt sérüléseibe.

a szabolcs megyei rendőrfőkapitányság banu zoltánt előzetes letartóztatásba helyezte, ügyében a vizsgálat folyamatban van./mti/

--

- 14 -

1010 bh

bb 17. kilométer vastagságu füstköd budapest fölött

i hi/fk zs bzs hgy

1970. december 14.

a hidegebb hónapok kellemetlen természeti jelensége, a füstköd hétfőn ismét sötét fátyolt borított a fővárosra. amint a meteorológiai intézetnél elmondták, a kárpát-medence fölött összefüggő hideg légpárna telepedett meg, s a környezeténél sűrűbb - körülbelül ezer méter vastagságu - levegőtömeg valószínűleg megüli a hegyektől övezett medencét. a rádiószondázás adatai szerint ezt a hideg légpárnát 900 métertől körülbelül 1150 méter magasságig felhőréteg borítja, fölötté minden derült az égbolt. a hazánk, sőt egész közép-európa időjárására jellemző anticiklonok elősegítik a hideg légpárnák kialakulását, a város fölötti megülepedését és egyben nagy fokú szennyeződését is. az ipartelepek és a lakókörzetek füstjétől, kormától szennyezet hidegebb levegőtömeg a szélcsend miatt nem tud sem a magasabb légrétegekbe huzódni, sem vízszintes irányban, más tájak felé elsodródni.

a budapest fölötti újabb füstköd kialakulásához az említett időjárási viszonyok mellett nagyban hozzájárult az is, hogy hétfőn az ipari üzemekben a kazánok újbóli begyújtásával a szokottnál általában nagyobb a ,,rátüzelés,, a füstköd a főváros egyes pontjain - például a belvárosban - szinte éjszakai sötétséget okozott. jellemző volt egyébként, hogy a füstköd alkotta góccok a rendkívül kismértékű - óránként 5-10 kilométer erősségű - széljárásnak megfelelően lassan imbolyogva változtatták helyüket a város fölött. a füstköd ezuttal kevésbé volt az egészségre olyan káros, maró hatású, mint a világvárosoknak - például londonnak - az emberi szervezetet súlyosan veszélyeztető smogja. a meteorológiai intézetnél elmondták még, hogy bár az időjárásban egy-két napon belül lényeges változás nem várható, ez nem jelenti azt, hogy a nappali sötétség budapestben és egyebütt kedden is megismétlődik. /mti/

--

bb 18. néptáncos képzés az állami balett intézetben

k zs bzs hgy

1970. december 14.

az állami balett intézet a hivatásos együttesek utánpótlásának biztosítására az 1971-/72-es tanévben néptáncos képzést indít. felvételre jelentkezhetnek azok a lányok és fiúk, akik az 1970/71-es tanévben fejezik be az általános iskola viii. osztályát és kedvet éreznek a táncos pálya iránt. a jelentkezők felvételi vizsgát tesznek, ennek időpontjáról és követelményeiről az állami balett intézet írásban értesíti a jelentkezőket.

/folyt. köv./
12.05/bzs

- 15 -

Tp 12³⁵

bb 18. /néptáncos 1. folyt./bzs

a tanulmányi idő négy év, a növendékek a szakképzéssel egyidejűleg gimnáziumi oktatásban is részesülnek, tanulmányaik befejeztével szakmai oklevelet és érettségi bizonyítványt nyernek.

a jelentkezési kérelmet: 1971. január 31-ig közvetlenül az állami balett intézet címére /budapest, vi., népköztársaság utja 25./ kell eljuttatni. /mti/

-. -

bb 20. budapestre érkezett nyikolaj patolicsev

t sz/fk bzs hgy 1970. december 14.

nyikolaj patolicsevnek, a szovjetunió külkereskedelmi miniszterének vezetésével hétfőn szovjet külkereskedelmi delegáció érkezett budapestre. nyikolaj patolicsev látogatásának célja, hogy aláírja a magyar-szovjet hosszulejáratu, valamint az 1971. évre szóló árucseré-forgalmi és fizetési megállapodást.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, tordai jenő külkereskedelmi miniszter-helyettes, valamint a külkereskedelmi minisztérium több más vezető képviselője fogadta. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

-. -

bb 19. országos horgász-közgyűlés

1 hi/mm zs bzs hgy 1970. december 14.

vasárnap az építők szakszervezetének székházában tartotta évi rendes közgyűlését a magyar országos horgász szövetség. a vezetőség nevében keszei károly főtitkár számolt be az ez évi munkáról és ismertette a jövő feladatait. elmondta, hogy az ország 373 horgászegyesületében - körülbelül 200 ezer hold vízterületen - mintegy 100 ezer horgász hódol kedvenc szórakozásának.

a közgyűlésen megvitatták és elfogadták a szövetség 1971. évi költségvetését; a jövő esztendőben mintegy 10 millió forinttal gazdálkodik majd a szövetség vezetősége. határozati javaslatot is elfogadtak, amely szerint a jövő évben módosítják a szövetség alapszabályát, a horgászokat tagkönyvvel látják el, továbbá változások történnek az állami horgászjegyek megváltásánál. /mti/

12.10/bzs

-. -
- 16 -

To 12³⁵

bb 21. hiányos családi nevelés, közöny, ,,tapasztalt,, barátok, alkohol ... - tájékoztató a budapesti rendőrfőkapitányságon a fiatalkori bűnözésről

t szőlné zs bzs hgy 1970. december 14.

dr. smetana józsef rendőralezredes, a budapesti rendőrfőkapitányság fiatalkoru és gyermekvédelmi osztályának vezetője hétfőn tájékoztatta a tanácsok ifjúságvédelmi elöadóit, a gyámhatóságok képviselőit, valamint a sajtó munkatársait a fővárosi fiatalkoruak bűnözésének aktuális problémáiról.

bevezetőben hangsúlyozta: a fiatalok kis töredéke, átlagosan 1.1 százaléka - követ el jogsértéseket, bűncselekményeket. a bűnözéshez vezető folyamat hosszab idő alatt bontakozik ki, s a rendőrség már csak a bűncselekmény elkövetésekor kerül a fiatalkoruakkal kapcsolatba. alapvető feladat tehát, a megelőzés, s mint eddig, a továbbiakban is nagy szükség van az egész társadalom segítőkészségére.

az országban évente 7000-7500 bűncselekményt követnek el fiatalkoruak. ezen belül minden harmadik budapesten történik. ha figyelembe vesszük azonban, hogy az ország fiatalkoru lakosságának egyhatoda él a fővárosban, akkor a bűncselekmények aránya nem aggasztó.

összevetésként megemlítette: 100 bűncselekmény közül - és ebbe a felnőtt lakosság bűncselekménye is beleértendő - az elmúlt évben a budapesti fiatalkoruak átlagosan 13-at követtek el, a vidékiek pedig 10-et. 1963-ig viszonylag alacsony szinten stagnált az országban a fiatalkoruak bűncselekményének száma. jelentősebb emelkedés 1964-ben következett be, s ez 1965-ben érte el tetőpontját. a számarány 1967-68-ban ismét csökkent, majd az elmúlt évben újra emelkedett, de nem érte el az 1965-ös szintet. számszerint 1963-ban 1620 bűncselekményt követtek el budapesten a fiatalok, legtöbbit 1965-ben: 2587-et, az elmúlt évben pedig 2337 fiatalkorut vontak felelősségre a fővárosban jogsértésekért.

a galerik problémája az 1960-as évek elején merült fel a fővárosban. 1961-ben még 119 galerivel volt dolga a budapesti rendőrségnek. időközben a szám jelentősen csökkent. az elmúlt évben azonban a budapesti galerik szervezettsége majdnem elérte az 1961-es ,,szinvonlat,,: a rendőrség 122 galeriről tudott, amelyből 81 bizonyult bűnözőnek. a 122 galeriben 1424 fiatalkoru ,,tevékenykedett,, s közülük végülis 674 követett el bűncselekményt. az idei év első felében eddig 69 galeri közül 28-ról bebizonyosodott, hogy büntettet követtek el. a galerik bűncselekményére elsősorban a garázdaság jellemző és ezen belül is az erőszakos nemi közösülések. a rendőralezredes utalt az úgynevezett ,,hippi,, tevékenységekre is. megemlítette, hogy méreteiben nem számottevő z a jelenség, és a szórványos ügyek ellen a rendőrség eredményesen vette fel a harcot.

/folyt. köv./
12.45/bzs

- 17 -

To 14⁰⁵

Mo 21. /hiányos családi 1. folyt./bzs

a budapesti fiatalok bűncselekményének indítékairól a kriminológiai vizsgálatok megállapították: az egyik legjelentősebb ok a családi nevelés hiányossága, a rossz családi körülmények, a szülők válása. gyakran közrejátszik a rossz utra térésben a nem megfelelő környezet, sőt a munkahelyi, iskolai kollektívák közönye, nemtörődömsége is. a negatív hatások között egyike a legerősebbeknek a már bűnözés útjára tért barátok, ismerősök „példája”, s nem ritkán a tapasztalt „jóakarók”, felbujtása. előkelő helyen szerepel az ifjúkori bűnözés okai között az alkoholizmus is. /mti/

--

bb 22. rövidfilm kodály zoltán emlékére - -ősbemutató kecskeméten

i sző/gk zs bh hgy

1970. december 14.

vasárnap tartották kecskeméten, a városi moziban moldován domokos a mafilm népszerű-tudományos filmstúdiójában készült új rövidfilmjének ősbemutatóját. a „halálnak halálával halsz...”, című alkotást kodály zoltán emlékére készítette a rendező. bevezetőt kodály zoltánné mondott, a vetítést vita követte. az új rövidfilmet hamarosan a fővárosi mozik is műsorukra tűzik. /mti/

--

bb 23. günter bernhardt látogatása a budapesti műszaki egyetemen

i sző/gk zs bh hgy

1970. december 14.

a günter bernhardtnak, az ndk felső- és szakoktatási minisztériuma államtitkárának vezetésével hazánkban tartozkodó delegáció hétfőn - dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes és alfred may, az ndk budapesti nagykövetségének harmadtitkára társaságában - látogatást tett a budapesti műszaki egyetemen. /mti/

--

- 18 -

12.45 bh

X
10 14⁰⁵

b: 14. időjárásjelentés

bh hgy

1970. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 12 órakor

párás, ködös idő

európa időjárásában az elmúlt nap folyamán lényeges változás nem történt. észak-európában és a szovjetunió európai területén folytatódik a változékony időjárás. sokfelé esik az eső, illetve a hó. helyenként erős szél fúj. nyugat-, közép, és dél-európában még mindig párás, ködös, ködszítalásos az idő. a hőmérséklet általában magasabb az évszaknak megfelelő értéknél. komoly hideg csak európa északkeleti térségében található. ott hajnalban mínusz 15, mínusz 20 fok közötti hőmérsékletek is előfordultak. a kárpát-medence időjárásában kedd estig még lényeges változás nem várható.

hazánkban vasárnap felhős, párás, ködös idő volt. több helyről jelentettek ködszítalást is. a hőmérséklet napközben általában plusz 2, mínusz 2 fok között volt, de egy-két kevésbé ködös helyen plusz 4, plusz 5 fokot is mértek. ma hajnalban a nyugati határmezékben mínusz 3, mínusz 5 fokra hűlt le a levegő, máshol hajnalban sem mutatott plusz 2, mínusz 2 foknál hidegebbet a hőmérő. ma országszerte folytatódott a párás, ködös, helyenként ködszítalásos idő. a hőmérséklet 11 órakor 0 és mínusz 4 fok között volt.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 0,5 fok volt, a sokévi átlagnál 1,0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

felhős, párás, ködös idő. többfelé ködszítalás. gyenge, időnként kissé megélénkülő változó irányú szél. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz 1, plusz 3 fok között.

a duna vízállása budapestnél 299 centiméter.

/folyt. köv./

13.10 bh

- 19 -

X
10 14⁰⁵

bb 24./Időjárásjelentés... folyt./ bh

távolabbi kilátások péntekig:

megélenkülő északias széllel a ködképződés valószínűsége csökken. főként az ország keleti területein onos eső, havas eső várható. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek mínusz 4, plusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek mínusz 1, plusz 5 fok között. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható./mt1/

bb 25. kiváló áruk kiállítása az otthon áruházban

t kf/kf bh hgy

1970. december 14.

a kiváló áruk fóruma őszi pályázatának eredményhirdetésével egyidőben hétfőn nyitották meg a kiváló minőségű termékek kiállítását az otthon áruházban.

a pályázatra 45 vállalat és szövetkezet 297 termékét nevezte, s közülük 108 cikk kapta meg a zsűri kiváló minőséget tanúsító megkülönböztető jelét. a termékek 53 százaléka nem érte el a kitűzött magas minőségi követelményeket. ezeknek egyharmada méteráru volt, csaknem kivétel nélkül kopásállóságukat és színtartósságukat kifogásolták. a színtartóssággal volt baj a divat és kötöttáruknál, a konfekció termékeknél, sőt - annak ellenére, hogy külföldi alapanyagot használtak - jónéhány kárpitozott bútornál is. a kitüntetett termékek december 20-ig tekinthetők s vásárolhatók meg az otthon áruházban, illetve a divatcsarnokban.

a sajtótájékoztatón elmondották, hogy ez az első kiállítás, amikor a helyszínen meg is vásárolhatók a kitüntetett termékek, amelyek között ezúttal jónéhány újdonság is van. a jövő év első negyedében a nagyobb vidéki áfész áruházakban is rendez a fórum eladással egybekötött kiváló áru bemutatókat. tervezik, hogy a szakminisztériumokkal, nagykereskedelmi vállalatokkal közösen együttműködve hiánypótló, választék bővítő új termékekre - például kisbutorokra, lakásfelszerelési cikkekre, elektromos készülékekre, lakástextiliákra stb. - hirdet szakosított pályázatot a kiváló áruk fóruma./mt1/

- 20 -

13.20 bh

To 1405

bb 26. a magyar szabványügyi hivatal küldöttsége

pá bh hgy

1970. december 14.

hazaérkezett genfből, dr. olajos józsef a hivatal elnöke és dr. sütő kálmán elnökhelyettes, a nemzetközi szabványügyi szervezet tudományos tanácsa /staco/ ülésén vett részt, ahol számos, a nemzetközi és nemzeti szabványosítással összefüggő kérdést tárgyaltak meg. az ülésen dr. olajos józsefet, a tudományos tanács tagjává, dr. sütő kálmánt a tudományos tanács ökonómiai munkacsoportjának elnökévé választották./mt1/

bb 27. kun béláné köszöntése

bh hgy

1970. december 14.

kun bélánét, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának özvegyét 80. születésnapja alkalmából köszöntötte kádár jános az mszmp központi bizottságának első titkára, és átadta neki a központi bizottság levelét és ajándékát. jelen volt biszku béla, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára./mt1/

7.-

bbn 28. a árképzés tapasztalatai a szövetkezeti kereskedelemben

i ol/tr bh hgy

1970. december 14.

az országos kereskedelmi felügyelőség 7 megyében megvizsgálta különböző nagyságu általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek árképzését, az árak alkalmazásával összefüggő tevékenységét. a vizsgálat a hatósági árformába tartozó néhány ruházati és vegyes-iparcikk /felsőkonfekció, lábbeli, butor, vas és műszaki áru/ árképzésére terjedt ki. figyelembe vették ennek a formának azt a jellegzetességét, hogy a fogyasztói árak 5-10-15 százalékkal eltérhetnek a kalkuláció szerint számított u.n. centrum ártól. ennek mértéke a mindenkori kereslet-kínálati viszonyoktól függ, amit kellő mérlegeléssel kell a forgalmazóknak figyelembe venni. a mechanikus áremelés - amely sem a kínálat, sem a kereslettel nincs kapcsolatban - nem szolgálja a lakosság érdekeit, de nem áll érdekében a vállalatnak, s a népgazdaságnak sem.

/folyt. köv./

13.40 bh

- 21 -

To 1405

bb 28. / a árképzés tapasztalatai... folyt./ bh

a vizsgálat során megállapították, hogy jól fejlődik a szövetkezeteknek a nagykereskedelmi vállalatokkal kiépített kapcsolata, s ez az árak kialakításában, képzésében segítséget jelent. az árváltozásokról tájékoztatókat tartalmazó árjegyzékeket készítenek. nógrád megyében a cipőnagykereskedelmi vállalat, he- vs megyében a textilnagykereskedelmi vállalat nyújt hasznos támogatást a kisebb szövetkezeteknek. de nem mindenütt töre- kednek eléggé a jó kereskedelmi kapcsolatok kialakítására. több- helyütt nem készülnek el, s nem jutnak el a szövetkezetek- hez időben az árjegyzékek, sűrűn változtatják - szinte filléres összegekkel - az eladási árakat, s így a szövetkezetek sok eset- ben csak számlából értesülnek a beszerzési árak változásairól. tolna megyében a titán nagykereskedelmi vállalat változtatja sűrűn az árait, az északmagyarországi textil-felsőruházati nagy- kereskedelmi vállalat egri lerakatóban pedig az 52 féle vizsgált áruból 29 féle cikknél 5-10 százalékos áreltérést állapítottak meg.

a szövetkezetek általában törekszenek önálló árak kialakítására. a jdszervezett, nagyobb szövetkezetek önálló ár- csoportok létrehozásával, a helyi körülményeket is figyelembe véve élnek az adott lehetőségekkel. a balmazújvárosi áfész például 176 terméknél, ezen belül a cipőboltokban 47 féle árunál tért el az ártól. a szövetkezetek többsége azonban fenn- tartás nélkül elfogadja a szállítók árajánlatait szem előtt tart- ják az irányár-rés elérését. erre egyes esetekben a rendelt áru mennyisége, illetve a szállítók monopóliumhelyzete kényszeríti őket. a nógrád megyei szövetkezetek kevés kivétellel - csupán az irány- ár-réssel képezik a fogyasztói árakat. a pásztói áfész áruház- cipőosztályán 14 féle terméknél, a vasműszaki osztály 8 féle árujánál centrum-áron történt az értékesítés.

egyes helyeken még előfordul, hogy a készlet értékváltozásáról nem készítenek megfelelő bizonylatot, a központi árközlések nem tartalmazzák az áru azonosításához szükséges adatokat, az árváltozást csak leszámított mennyiségre vonatkoztatják, s így ugyanazon cikkekre az üzletben kétféle árakat alkalmaznak. a vizsgálat során előfordult olyan eset, amikor az ár téves feltüntetése és hamis számolás miatt a fogyasztó károsodott. a bagaméri áfész /hajdu megye/ egyik boltjában 154 forint értékű villanyszerelési cikk próba- vásárlása során 34 forinttal károsították meg a vevőt. /folyt. köv./

13.50 bh

10 14⁵⁴

- 22 -

bb 28./ árképzés tapasztalatai... 2. folyt./ bh

a vizsgálatból adódó következtetés: a kétségtelen fejlődés ellenére a szövetkezetek árképző munkája a rugalmas formában még nem jutott el elérhető színvonalra. kevésbé élnek a le- helőségekkel, mechanikusan követik a szállítók ,, ármozgásait,, a jogszabályokat általában betartják, de kevés gondot fordítanak a ,, ártól ellenőrzésére, a még fellelhető hibák megszüntetésére. /mti/

..-

bb 29. fel kell lendíteni a cukorrépa termesztést - sajtó- tájékoztató a mém-ben

f/fk bh hgy

1970. december 14.

nem ad elegendő cukorrépát a mezőgazdaság. hat év alatt 209 ezerről 130 ezer holdra csökkent a termőterület, s ráadásul idén a vártnál kedvezőtlenebbül alakult a termés- átlag is. a termesztés fellendítésére hozott - és kidolgozás alatt lévő - intézkedésekről a mém-ben dr. gergely istván miniszterhelyettes tájékoztatta az újságírókat. elmondotta, hogy az idei termésből a hazai cukorigényeknek csak kétharmadát le- het fedezni, ezért behozatalra van szükség. ezen a helyzeten mielőbb változtatni kell, mert a termőterületet a jelek sze- rint a gazdaságok még tovább akarják csökkenteni. az 1970. évi szerződéskötéseknél például 277 gazdaság jelentette be, hogy nem termeszt cukorrépát és közel 800 nagyüzem kíván kisebb területen ,, foglalkozni,, ezzel a növényi kultúrával. a jövő év szerződéskötések kilátásai jelenleg ennél semmivel sem kedvezőbbek.

az érdeklődés csökkenését a nem megfelelő gépesítéssel, az elavult szállítással és - ilyen körülmények között - bizonyos mértékig a kisebb jövedelmezőséggel magyarázzák.

ahhoz, hogy a tervezettnél megfelelően a negyedik ötéves tervben a jelenlegi 33 -ról 37 kilóra emelkedjék az egy főre eső cukorfogyasztás, valamint hogy ismét a kívánt 160 ezer holdon termesszék a gazdaságok a nagyhozamu cukorrépa fajtákat - egész sor közigazgatási szervezési és más intézkedésre van szükség.

/folyt. köv./

14.26 10 14⁴⁵

- 23 -

bb 29./ fel kell lendíteni... folyt./ bh

dr. gergely istván bejelentette: egy korábbi határozattal szemben jövőre nem csökken, mássáncént 4 forinttal a cukor-
répa átvételi ára. további előny, hogy 1971-ben a termesztéshez
szükséges speciális... 70 százalékos állami támogatással
...a lehetőség nyílik arra is, hogy a cukoripari
...szintén kedvezményes áron vásárolhassanak gépeket
és azokat kölcsön adhassák a jó természeti adottságokkal ren-
delkező, de a gépek beszerzésére - anyagi okok miatt - egyelőre
képtelen gazdaságoknak. a magyar cukoripar a szerződéskötéseknél
már alkalmazza is ezt a lehetőséget. olyan intézkedések meghozatalát
is fontolóra vették, amelyek a termeléshez kapcsolódó egyéb, ki-
fizetendő tevékenységre ösztönzik a termelőket, például arra,
hogy cukoripari melléktermékeket dolgozzanak fel takarmánnyá.
egyre inkább előtérbe kerülnek a hosszútávú szerződések is; ezek
a termelőknek, a feldolgozóknak, a forgalmazóknak, az értékesítő-
knek egyaránt megfelelő garanciát adnak, tevékenységük gazdaságos-
sá-árá nézve.

műszaki intézkedéseket is tesznek. új vetőmagot alkalmaz-
nak és azon igyekeznek, hogy a termés 80-90 százalékát 5 év
mulva már gépekkel takaríthassák be. széleskörűen alkalmazzák a
vegyszeres növényvédelmet, a cukoriparban pedig rekonstrukciót
hajtanak végre.

a miniszterhelyettes rámutatott: a gazdaságok és a cukor-
gyárak között fokozni kell a kooperációt. a közös vállalkozással
például a szárított répából fehérjepótló takarmányt lehet nyerni.
közösén ki lehet alakítani a mezőgazdasági szállító és a rakodó
gépparkot is. a helyi együttműködést elősegíti, hogy a jövő
évben a 11 cukorgyár már önálló gazdasági egységként működik majd
és ez rugalmasabbá, teheti a termesztésben érdekelték kap-
csolatát. a minisztérium intézkedett arról is, hogy a legalkalmasabb
20-25 gazdaságban megteremtse a cukorrépa termesztés vala-
mennyi agrotechnikai feltételét. /mti/

- 24 -

14.31/10/14/25

bb 31. a kpm is csatlakozott a kiskörei védnökséghez - ülést
tartott a védnökség operatív bizottsága

t pr/mm hi bzs hgy

1970. december 14.

kedvző bejelentéssel kezdődött hétfőn a hotel ifjúságban
a tiszai vízlépcső operatív bizottságának ülése: a közleke-
dés- és postaügyi minisztérium is csatlakozott a mozgalomhoz,
s elsősorban a szállítási feladatok gyorsításával segíti majd
a kiskörei vízlépcső, öntözőrendszer felépítését.

a tanácskozáson csáki csaba, a bizottság titkára tájékoz-
tatta az operatív bizottságot a munkák állásáról, az elvég-
zendő feladatokról, teendőkről. elmondotta egyebek között, hogy
a kisz. vii. kongresszusa vállalt védnökséget a kiskörei, ii.
tiszai vízlépcső, valamint öntözőrendszerei építése felett,
majd 1968 májusában kötöttek szocialista szerződést a mezőgaz-
dasági és élelmezésügyi minisztériummal, valamint az országos
vízügyi hivattal és az építésben résztvevő vállalatokkal,
intézetekkel, mezőgazdasági üzemekkel. vállalták: a csapa-
dékiszegény alföld szívében 22 ezer hold kiterjedésű víztárol-
lót építenek, amelynek térfogata meghaladja majd a 300 millió
köbmétert. a keletkező tö mintegy négyszerese lesz a velencei
tónak, a vízmű, a duzzasztó elkészülte után 600 közös gazda-
ság térhet át a korszerű öntözésre. a kiskörei beruházás első
része 1973-ra készül el: az itteni munka nagyságát, jelentő-
ségét bizonyítja, hogy az építésre a következő esztendő min-
den napján kétmillió forintot költenek.

az elmúlt négy esztendőben 120 mezőgazdasági kutató és 1500
gyakorlati szakember részvételével nagyszabású felmérés, előké-
szítő munka indult meg, hogy a térszék, gazdaságok legeredmé-
nyesebben, leggazdaságosabban hasznosíthatóak majd a kiskörei
vizet. megkezdődött a konkrét tervek készítése is. a vízlépcső
megfelelő ütemben épül, az árvíz okozta kiesések ellenére is
tartani tudják a határidőket. jelentős feladat: a következő öt
esztendőben tízezer szakmunkást, 800 technikust és 400 mérnököt
kell biztosítani az építkezéshez, a víz hasznosításához.

az idei esztendő azért volt fontos év az építkezés történe-
tében, mert 1970-ben kellett megteremtteni az 1973-as üzembehe-
lyezés feltételeit. ezért még az idén befejezik a beeresztő zsi-
lípét, felállítják a szivattyutelepeket, s megépül a nagykunsági,
illetve jászvári főcsatorna első szakasza.

az operatív bizottság végül három szekcióülésem - az építé-
si, a hasznosítási és az üdülési munkabizottságban - vitatta meg
a soronkövetkező feladatokat. /mti/

14.40/bas

- 25 -

bb 30. magyar-csehszlovák tervezézetés tárgyalások budapestén
tr bh hgy 1970. december 14.

václav hula, a csehszlovák szocialista köztársaság kormányá-
nak elnökhelyettese, tervezésügyi miniszter hétfőn budapestre
érkezett, hogy párdi imrével, az országos tervhivatal elnökével
a két ország 1971-75. évekre szóló népgazdasági terveinek
egyeztetésével kapcsolatos tárgyalásokat befejezze. a cseh-
szlovák delegációt a ferihegyi repülőtéren párdi imre, az or-
szágos tervhivatal elnöke, továbbá a külkereskedelmi minisztérium,
a külügyminisztérium, a kohó- és gépipari minisztérium és az
országos tervhivatal több vezető munkatársa fogadta. ott volt
a fogadáson frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köz-
társaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több vezető
munkatársa is. /mti/

bb 33. jobban érdekeltté kell tenni a vállalatokat a kutatási
és fejlesztési munkában - a komárom megyei neb ülése

vid/fm bzs hgy 1970. december 14.

a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság - a kneb orszá-
gos programjához kapcsolódva - befejezte annak vizsgálatát, hogy
megfelelően hasznosítják- a vállalatoknál a kutatásokat, vala-
mint a vásárolt licenceket és know-how-okat. termelési jellegé-
ben és ágazati szervezésében is teljesen eltérő hét vállalat-
nál vizsgálták meg a helyzetet.

a tapasztalatokat hétfőn vitatták meg, és számos javaslat-
ot tettek a kneb-nek. megállapították, hogy a kutatási progra-
mok összeállításához a nemzetközi és a hazai kutatási eredmé-
nyek rendelkezésre állnak. eredményesebben lehetne azonban hasz-
nosítani ezeket, ha az egyes ágazatok speciális problémáit job-
ban figyelembe véve tennék közzé. ugyanakkor a minisztériumok-
nak szélesebb körben kellene ismertetniük az ágazati koncepció-
kat.

a vizsgálat a legtöbb problémát a kutatási, fejlesztési mun-
ka gazdasági vonatkozásában vetette fel. ugyanis a befejezett ku-
tatások hasznosításának eldöntésénél főleg csak a műszaki szem-
pontokat veszik figyelembe. kétségtelenül vannak olyan esetek,
amikor a bevezetés nagyobb biztonságot, vagy olyan minőségjavu-
lást eredményez, aminek gazdasági eredménye nem értékelhető. hiányoz-
nak a gazdasági számítások olyankor is, amikor szükség lenne rá-
juk. ezért a neb javasolta, hogy valamennyi minisztérium dolgoz-
za ki a kutatási, fejlesztési eredmények hasznosításával össze-
függő gazdasági számítások elkészítésének módszertanát és adja
azt közre.

/folyt. köv./
14.50/bzs

- 26 -

bb 33. /jobban érdekeltté ... 1. folyt./bzs

a vizsgálat tapasztalatai szerint a közgazdasági szabályozó
eszközök nem ösztönöznek kellően a kutatási eredmények haszno-
sítására, a licencek, know-how-ok vásárlására. ezért javasol-
ják, hogy a szabályozó rendszert úgy fejlesszék tovább, hogy
kedvezményezett kulcs szerint adózzon az ilyen módon elért több-
let-eredményből képezhető részesedési alap. ebből a vállalatok
biztosítani tudnák a fejlesztésben közvetlenül résztvevők eddi-
ginél nagyobb anyagi érdekelttségét is.

néhány kivételtől eltekintve, a saját vállalati kutatásokat
gyorsabban és eredményesebben hasznosítják, mint a kutató inté-
zetek munkáját. ezért a komárom megyei neb javasolja, hogy szo-
rosabb együttműködést, közös anyagi érdekelttséget teremtsenek
a vállalatok és a kutató intézetek között. /mti/

bb 34. visszennyezésért 240 ezer forint kártérítés

vid/fm bzs hgy 1970. december 14.

az északmagyarországi horgász egyesület, mint az állam ha-
lászati jogának hasznosítója, 1966-ban kártérítési pert indított
az ózdi kohászati üzemek, a borsodi vegyikombinát, valamint az
északmagyarországi vegyiművek ellen a sajó folyóban a gyárak
által okozott ipari szennyeződés következtében évenként meg-
ismétlődő halpusztulás miatt.

első fokon a miskolci járásbíróság hozott ítéletet és a
három üzemet, amely a sajó magyarországi szakaszának elszennye-
ződésében vétkes, együttesen 240 ezer forint kártérítésre ítélt-
te.

fellebbezés folytán az ügy a miskolci megyei bíróság elé
került, amely a legfelsőbb bíróság által kialakított elvi állás-
foglalás figyelembevételével, az első foku ítéletet helyben hagy-
ta, s így az jogerőssé vált.

az üzemek között a kárösszeget annak arányában osztották meg,
amilyen arányban a sajó egy-gy szakaszát használják, illetve el-
szennyezték. az országos halászati felügyelőség rendelete sze-
rint a kártérítési összeget „halasításra” kell felhasználni. az
északmagyarországi horgász egyesület - tekintettel arra, hogy a
miskolc környéki horgászok vizét tették alkalmatlanná halfogás-
ra, - úgy döntött, hogy az összeg felhasználásával a nyéki és a
mályi tavakban végez betelepítést. a megközelítőleg 150 mázsa
ponty, amur és compo kihelyezését hétfőn megkezdték s ezzel négy-
éves pereskedés fejeződött be. /mti/

14.55/bzs

- 27 -

bb 35. befejezte éves tervét a várpalotai szénbánya vállalat
vid/fm bzs hgy 1970. december 14.

hétfőn befejezte éves tervét a várpalotai szénbánya vállalat, amelynek termelési előirányzata az idén 10 százalékkal haladta meg a tavalyit, nehezítette a vállalat munkáját, hogy a feladatot 200 főnyi létszámhiánnyal kellett megoldania.

a munkasikerhez jelentősen hozzájárult az is, hogy a bányauzemek dolgozói számos alkalommal pihenőnapjukat is feláldozták a tervfeladatok teljesítéséért, része van a jó eredményben a munkafolyamatok fokozottabb gépesítésének is. a várpalotai bányákban jelenleg a szén 57 százalékat géppel jövesztik, novemberben a gépi jövesztés aránya elérte a 70 százalékot, az eredményhez hozzájárult az a hat frontfejtés is, amelynek komplex gépesítését a helyi kísérletek alapján az idei év első felében oldották meg.

a várpalotai szénbánya vállalat, amely éves gazdasági eredménytervét eddig 25 százalékkal teljesítette túl, december 31-ig 80 ezer tonna szenet termel terven felül. /mti/

--

bb 36. új óvodát avattak szentgotthárdon
vid/fm bzs hgy 1970. december 14.

szentgotthárdon hétfőn új óvodát adták át rendeltetésének, amelyet a nagyközség rekonstrukciójának részeként három millió forintos költséggel építettek a kossuth Lajos utcában, a száz személyes intézmény környékét társadalmi munkával parkosították. /mti/

--

bb 39. Vass Imre,
gk hi bzs hgy 1970. december 14.

a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára a bolgár nyomdaipari, kulturális és közalkalmazotti szakszervezet központi vezetőségének meghívására szófiába utazott. /mti/

--

14.58/bzs

- 28 -

16 15 10

bb 32. a donaueropäisches institut budapesti fogadása
t sz/fk/ny hgy 1970. december 14.

a gazdasági és kulturális kapcsolatok ápolására mintegy negyesházzal ezelőtt létrehozott ausztriai donaueropäisches institut elnöke dr. Fritz Bock nyugalmazott osztrák alkancellár hétfőn budapesten, a városligeti Gundel étteremben fogadást adott abból az alkalomból, hogy Kallós Ödönnek, a magyar kereskedelmi kamara elnökének átnyújtotta azt az okmányt, amelynek értelmében Kallós Ödönt megbízták a donaueropäisches institut magyarországi képviselőjével.

a fogadáson részt vett Baczoni Jenő, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, a magyar gazdasági élet számos képviselője. ott volt dr. Kurt Enderl ausztriai magyarországi nagykövete, a budapesti diplomáciai testület több vezetője és tagja, valamint a magyar-osztrák gazdasági kapcsolatok fejlesztésében érdekelt számos osztrák nagyvállalat vezetője. /mti/

--

bb 37. Komárom megyei borászok heves megyében
vid/fm/ny hgy 1970. december 14.

hétfőn három napos tapasztalatcsere látogatásra indultak a Komárom megyei szőlőtermelő közös gazdaságok elnökei és borászszakemberei Heves megyébe. a megyei tanács mezőgazdasági osztálya által szervezett látogatásnak az a célja, hogy megnézzék a korszerű feldolgozó üzemeket. ugyanis Komárom megyében társulást akarnak alakítani a szőlő feldolgozására és értékesítésére. programjuk első állomása a Gyöngyös-Domoszlói állami gazdaság, majd megnézik a Sályi Bükkaljai Tsz 1000 katasztrális holdas telepítését. a 600 holdas szőlő és a 400 holdas őszibarackos termésének feldolgozására ugyanis 70 millió forintos beruházással nagy borászati és gyümölcslelékészítő kombinát épül. a Komárom megyei tapasztalatcsere utolsó állomása az Egergyöngyös vidéki állami pincegazdaság bemutató üzeme lesz. /mti/

--

15.30/ny

-29-

NK 402

bb. 38. miniszteri rendelet a mezőgazdasági meliorációs munkák, valamint a rét- és legelőjavítás állami támogatásáról

i jf/gk/e hgy

1970. december 14.

a magyar közlöny vasárnapi számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete a mezőgazdasági üzemek meliorációs /talajjavítási, vízrendezési, erózió elleni stb./ munkáinak, valamint a rét- és legelőjavítás állami támogatásáról. a rendelet szerint továbbra is fennmarad az ilyen munkákért járó állami támogatás, amelyre azért van szükség, mert a mezőgazdasági nagyüzemek egymaguk nem tudnának akkora pénzüsségeket előteremteni, amelyekkel feljavíthatnák a talajokat és fokozhatnák a termőképességet. az ország termőterületének közel felén ugyanis valamilyen talaj „hibát”, lezúrtól pusztított terület.

részben állami támogatással évente 100 000 holdnyi talajt javítanak meg. a mezőgazdasági nagyüzemek a rendelkezésükre bocsátott összegekből csupán vízrendezésre 10-12 millió köbméternyi földet mozgatnak meg.

a meliorációs munkákat évente 650-750 millió forinttal segíti az állam. az ilyen tevékenység - a rendelet szerint - az esetek többségében - továbbra is a legmagasabb, 70 százalékos állami támogatást élvezi. ujdonság, hogy a megyei tanácsok az ediginél jobban beleszólhatnak abba, hogy hol van szükség nagyobb összegű segítségre. a tanácsok ezután helyileg differenciálhatják az állami támogatást és így egy-egy vidék legsürgesebb gondjainak - például a szekesedésnek - leküzdésére összpontosíthatják az erőket. /mti/

bb. 42. szekszárdi küldöttség utazott párizsba

vid/e fm hgy

1970. december 14.

szekszárdi küldöttség utazott hétfőn franciaországba - Lencsés Lászlónak, a városi tanács vb művelődésügyi osztályvezetőjével az élen. a küldöttség szekszárd testvérvárosa, bezons - párizs egyik külvárosa - vezetőivel folytat megbeszéléseket a kulturális kapcsolatok továbbfejlesztéséről.

a küldöttség látogatásával egyidőben sárközi népviseleti bemutatót, valamint a hungexpo külkereskedelmi vállalat közreműködésével a sárközi népművészet remekeiből karácsonyi vásárral egybekötött kiállítást is rendeznek egy héten át bezonsban. /mti/

15.35/e

NA 1540

- 30 -

bb 40. kitüntetés

sz/ny hi hgy

1970. december 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa a nemzetiségi sajtó terén végzett eredményes munkássága elismerésül graber györgynek, a neue zeitung főszerkesztőjének a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést dr. várkonyi péter, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke adta át a parlamentben. jelen volt pálos tamás, az mszmp kb agit.prop. osztályának alosztályvezetője és dr. wild frigyos, a magyarországi németek demokratikus szövetségének főtitkára. /mti/

..-

bb 43. megélénkült a közélet vas megyében - népfronttanácskozás szombathelyen

vid/fm/ny hgy

1970. december 14.

a vas megyei népfrontelnökök és titkárok részvételével hétfőn háromnapos tanácskozás kezdődött szombathelyen. dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb elnöke a társadalmi élet főbb jellemzőiről, az állami élet, a szocialista demokrácia fejlődéséről tartott előadást. többek között elmondotta, hogy az idén különösen megélénkült a közélet vas megyében. az önállóban gazdálkodási üzemek és szervezetek részéről minden eddiginél nagyobb kezdeményezőkészség nyilvánul meg. több ezer javaslat érkezett a lakosságtól a megye negyedik ötéves tervének összeállításához. e terv elsősorban a korszerűsítés programja lesz vas megyében. a nyugatmagyarországi fűrészek üzemének 300 millió forintos rekonstrukciója eredményeként világszinten folyik majd a forgácslap-gyártás. a győri magyar vagon és gépgyár 15.000 négyzetméteres új sárvári üzemcsarnokában automata gépsorok készítenek a kötőelemeket a közúti járművekhez. a mezőgazdaságban folytatódik a szakosodás: nagy huszgyárak, tehenészetek alakulnak ki.

a tervet közösen, a lakosság legszélesebb köreinek bevonásával hajtják végre. a közösségért dolgozók sorába ujabban olyanok is bekapcsolódtak, akik azelőtt átvonmaradtak a közügyektől. több nő tevékenykedik a tanácsokban, a népfront- és az egyéb tömegmozgalmakban.

a népfrontvezetők közös és csoportos konzultációkon vitatták meg az elhangzottakat. /mti/

15.50/ny

-31-

NA 1614

bb. 41. ittas vezetésért és súlyos testi sértésért másfél évi szabadságvesztés

vid/e fm hgy

1970. december 14.

tóth Mihály Tardosbányai lakos jogtalanul igénybe vette az aköz egyik autóbuszát, a 27 éves gépkocsivezető ittasan szállt be a parkoló autóbuszba és miután 14 kilométeren át száguldott, nekijárt egy telefonoszlopnak, a járművet - amelyben többszázezer forintos kárt okozott - az út szélén hagyta. Tóth másnap folytatta a garázdálkodást, összetalálkozott volt menyasszonyával és annak élettársával, szidalmazta őket, verekedést provokált és súlyosan megsértette a védekező férfit. A tatabányai járásbíró Tóth Mihályt ittas vezetésért, gépjármű jogtalan használataért és súlyos testi sértés miatt egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte. Az esztergomi megyei bíróság ügyészi óvás miatt tárgyalta Tóth ügyét, s a vádlottat jogerősen másfél évi szabadságvesztésre ítélte, továbbá két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. Az elsőfokú ítélet megváltoztatásánál a megyei bíróság súlyosbíró körülményként értékelte, hogy Tóth Mihályt ittas vezetésért és garázdaságért már kétszer elítélték. /mti/

bb. 45. tanácskozás szegeden a számítástechnikai és kibernetikai módszerek alkalmazásáról az orvostudományban

vid/e fm hgy

1970. december 14.

A Neumann János Számítógéptech. társaság szegedi csoportja rendezésében hétfőn kétnapos tanácskozás kezdődött szegeden. A tanácskozás témája: a számítástechnikai és kibernetikai módszerek alkalmazása az orvostudományban és a biológiában. Több mint száz orvos, biológus és számítástechnikai szakember husz előadást hallgat meg az automatizáció, az elektronikus számítógépek, a kibernetika alkalmazásáról a gyógyászat és a biológia területén, illetve az egészségügyi szervezés gyakorlatában. /mti/

bb. 44. rendőrségi hírek

pá/e hgy

1970. december 14.

Óbudán a Beszterce utcában egy lezártan parkoló személygépkocsit ismeretlen tettes feltört, és az utastérben hagyott értékeket /ruhaneműt, elemlámpát/ ellopta, majd elmenekült. A tettes: Hirs Olivér Lajos 20 éves többszörösen büntetett segédmunkás, bp. 3. Fényes Adolf utca 66. szám alatti lakost a 3. kerületben az utcán fogta el a rendőr és a zsákmányt megtalálta nála. A 3. kerületi rendőrkapitányság őrizetbevétel mellett indított büntető eljárást a gépkocsifosztogató ellen.

x x x

/folyt.köv./
15.55/e

- 32 -

NA 16¹⁵

bb. 44. /rendőrségi...folyt./

Budapesten a 20. kerület Ady Endre tér és a Lázár utca kereszteződésénél Tivadar László József 48 éves nyugdíjas budapesti lakos szabálytalan helyen figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy személygépkocsi, a súlyosan megsérült gyalogost kórházba szállították a mentők.

x x x

A 17. kerületben a Pesti út és a Ferihegyi út kereszteződésénél Pozsgai Imre 43 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a 67-es jelzésű autóbusszal szabálytalan kanyarodás közben ütközött egy oldalkocsis motorkerékpárral. A baleset következtében Rákos József 52 éves asztalos, budapesti lakos, a motorkerékpár utasa súlyosan megsérült. Kórházba szállították a mentők, az autóbusz vezetője ellen eljárás indult.

x x x

A 20. kerületben a Dózsa György út 42. szám előtt Szakál Eszter 15 éves kunszentmiklósi lakos figyelmetlenül ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte, súlyosan megsérült. A mentők az amerikai úti idegsebészetre szállították. /mti/

bb. 46. harminckétezer tonna műtrágya érkezett a Szovjetunióból a Szabolcsi Termelőszövetkezeteknek 1971-re

vid/e fm hgy

1970. december 14.

Már 1971-re szállítja a megrendelt műtrágyafajtákat a Szovjetunió, hogy ezzel is segítsen a Szabolcs-Szatmár megyei termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak, különösképpen az árvíz-sújtotta területek tápanyagának visszapótlásához. Az első rakomány sorozat már megérkezett a Szabolcs-Szatmár megyei agroker vállalatához; ezúttal a szatmári, erdőháti, szamosközi termelőszövetkezetek kérésére 8 000 tonna nitrogén műtrágyát küldtek. Ez a tápanyagkészlet egyébként az új esztendő első negyedében került volna Szabolcsba.

A Szovjetuniótól előszállításként kapott műtrágyának a termelő helyekre szállítását is megkezdték már a mezőgazdasági nagyüzemek. Ezek egy részét - a káliumot és a foszfort - a még hátralévő mélyszántáshoz felhasználják. /mti/

16.02/e

-33-

NA 10¹² + kálium 9000 tonna foszfortartalmu, és 15.000 tonna

bb 47. teljesítette elektroncső-gyártási tervét

vid/fm/ny hgy 1970. december 14.

az egyesült izzó lámpa és villamossági Rt kaposvári elektroncső-gyára. a fiatal, gyors ütemben fejlődő kaposvári üzem kiszistáinak kezdeményezésére a x. pártkongresszus tiszteletére vállalták, hogy december 15-ig teljesítik elektroncső-gyártási tervüket, hogy ezt sikerre vigyék és rádiócső-értékesítési tervüket teljesítsék, 10 millió 18 ezer darab elektroncső elkészítésére volt szükség. a kongresszusi munkaverseny eredményeként december 14-én hétfőn, egy nappal a vállalt határidő előtt, eleget tettek vállalásuknak, sőt 60 ezer darabbal túl is teljesítették. így ebben a gyárban már az 1971-es terv teljesítéséért is megkezdődött a munka, s még ebben az évben mintegy 300 ezer elektroncsövet kívánnak gyártani. /mti/

bb 48. a budapesti francia műszaki és tudományos tájékoztatósi központban

ma/ny hgy 1970. december 14.

hétfőn nyerges jános, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője a magyar-francia gazdasági és ipari együttműködési vegyesbizottság magyar tagozatának elnöke és georgés noreau, a francia nagykövetség kereskedelmi tanácsosa magyar-francia ipari együttműködés címmel előadást tartottak. /mti/

bb 49. megkezdtek a ,, hordófa,, kitermelését

vid/fm/ny hgy 1970. december 14.

évszázadok óta a zempléni hegyekben levő telkibánya környéki erdőségekből termelik ki a tokaj-hegyaljai borvidéken hagyományos gönci és szerednyei hordóhoz szükséges tölgyfát. az ezen a vidéken levő 60-80 éves tölgyesekben található ugyan is a görcsmentes ,, szálára,, jól hasadó, egyenletes, hosszú törzsek. ezekből készítik a telkibányai, gönci, abaujszántói kádárok - csak úgy, mint a hordókészítéssel foglalkozó kisipari szövetkezetek, állami gazdaságok bognárai- napjainkban is a hegyaljai pincék méreteihez ,, szabott,, hagyományos bortároló edényeket.

a telkibánya környéki erdőségekből a hordó-dongához szükséges tölgyfa kitermelését hétfőn megkezdtek. a tervek szerint - figyelembe véve a megnövekedett hordószükségletet - az idén több mint ezer köbméternyi dongának valót vágnak ki.

/folyt köv/
16.10/ny

-34-

NA-1630

bb 49. / megkezdtekfolyt/ny

a tokaj-hegyalján dolgozó kádárok ma is a hagyományos módon készítik a gönci hordót, a rönkből bárdal hasítják ki a dongát, amelyet kézi vonóval munkálnak meg, majd parázs fölötti lassu piritással adják meg hajlatát. az összeillesztett dongákra felhevítve húzzák rá az abroncsot, amely kihülve összehúzódik, s ráfeszül a hordótestre. /mti/

bb 50. megkezdődött a nádatatás a balatonon

vid/fm/ny hgy 1970. december 14.

megkezdődött a nádatatás a balaton partvidékének egyes helyein és a kis-balatonon. a fődény a jég beállta után kezdődik meg, de az rs-09-es traktorokkal és a rolba típusu gépekkel már a tél beállta előtt hozzáláthattak a munkához.

a nádtermést jónak minősítik a szakemberek, bár a szájak hossza a balatonon néhol alacsonyabb a tavalyinál. a kis-balatonon azonban az ideai termés minősége felülmúlja az elmúlt esztendeit.

a magyar tenger és a kis-balaton ideai terméséből megközelítően egymillió kéve nádat aratnak le. a termés jórészét feldolgozzák az építőipar számára. /mti/

bb 52. helyreállították a bécsikapu-téri evangélikus templomot és egyházi épületeket

gk/ny zs hgy 1970. december 14.

a budai vár általános helyreállítási munkálatainak sorában jelentős állami támogatással - helyreállították a világháborúban erősen megrongálódott bécsikapu-téri evangélikus templomot és egyházi épületeket, amelyeket vasárnap ünnepélyesen adták át rendeltetésének. az istentiszteleten ottlyk ernő püspök prédikált, majd az ünnepélyes közgyűlésen dr. káldy zoltán püspök mondott üdvözlő beszédet.

részt vett az ünnepségen barcs sándor országgyűlési képviselő és miklós imre, az állami egyházügyi hivatal első elnökhelyettese. /mti/

16.32/ny

-35-

NA 1630

Ün. a kgst fémkohászati állandó bizottságának ülése

m/ny La

1970. december 14.

a kgst fémkohászati állandó bizottsága december 8-14 között budapesten tartotta 33. ülését, amelyen részt vett a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió delegációja, a kgst és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság kormánya között létrejött megállapodás értelmében részt vett az ülésen jugoszlávia delegációja, megfigyelőként ott voltak a koreai népi demokratikus köztársaság képviselői.

a résztvevők meghallgatták a bizottság elnökének jelentését azokról az intézkedésekről, amelyeket a tanács és a végrehajtó bizottság 24. ülészakán hozott határozatok megvalósításáért tettek.

a bizottság megvizsgálta a kgst tagországok 1971-1975. évi szinesfémkohászati, fejlesztési terveinek koordinációs eredményeit, a kölcsönös érdeklődésre számot tartó tudományos és műszaki kutatások koordinációs terve 1969. évi teljesítésének eredményeit, az érdekelt kgst tagországok együttműködésének menetét az egyedi gépek és a specifikus berendezések tervezésében a szinesfémkohászat részére, a technológiai szakosítási programokat a szinesfém félgyártmányok gyártása terén és jóváhagyta az egyes termékfajtákra vonatkozó szabványajánlásokat.

a bizottság jóváhagyta 1971. évi munkatervét, s megvizsgálta a kgst tagországoknak és jugoszláviának a szinesfémkohászat terén folytatott együttműködésével kapcsolatos néhány kérdést is. a bizottság valamennyi megvizsgált kérdésben megfelelő határozatokat hozott.

a bizottság ülése a testvéri barátság, az együttműködés és a kölcsönös megértés légkörében zajlott le. /mti/.

-36-

16.45/ny

MA 17²⁰

bb. 53. a művészeti ismeretterjesztés helyzetéről tanácskozott a tit. művészeti választmánya

t. fe/mné/e zs. hgy

1970. december 14.

örvendetesen megnőtt az érdeklődés a művészeti témák iránt - állapította meg a tit. művészeti választmánya hétfőn a kossuth klubban megtartott plenáris ülésén, amelyet bencze gyula, a képzőművészeti főiskola főigazgató helyettese nyitott meg.

az 1969/70-es évadban a különböző művészeti ágazatokról mintegy 7 000 ismeretterjesztő előadás hangzott el, s ezeken nagyszámú hallgatóság vett részt. különösen beváltak a megyei könyvtárakkal, ifjúsági klubokkal, művelődési házakkal közösen rendezett előadás-sorozatok, amelyeket muzeumi és műemléki séták, képzőművészeti kiállítások megtekintése, premier előtti filmbemutatók, szerzői estek egészítettek ki.

a művészeti ismeretterjesztés jövő feladatai között első helyen szerepel a munkások, kétkézi dolgozók műveltségi színvonalának emelése és az ifjúság körében végzendő ismeretterjesztés. a korábbinál nagyobb figyelmet fordítanak a tsz-parasztok művészetek iránti érdeklődésének felkeltésére is.

a plenáris ülésen hermann istván, a filozófiai tudományok doktora az esztétikai alapelvekkel és a művészeti ismeretterjesztéssel foglalkozott előadásában, bölcs istván, a magyar rádió munkatársa „irányzatok és formák a művészeti ismeretterjesztésben”, címmel, poszler györgy esztéta „a műelemzés módszertanáról”, címmel, tóth dezső, az mszmp kb tudományos, kulturális és közoktatási osztályának munkatársa pedig időszerű művészetpolitikai kérdésekről adott elő. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 34. sz. hírünk /visszennyezésért.../ utolsó bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

..az országos halászati felügyelőség r e n d e l k e z é s e szerint a...

/mti/

16.50/e

-37-

MA 17²⁰

bb. 54. történelmi magyar dráma, klasszikus vigjáték, drámapályázat, eszperantó nyári egyetem, dűrer évforduló - gazdag nyári programra készülnek gyulán

t szö/tr/e zs hgy

1970. december 14.

Évről-évre gazdag nyári kulturális esemény-sorozattal várja vendégeit Gyula városa. A jövő nyári tervekről hétfőn délután a Fészek klubban tájékoztatta a gyulai várszínház társadalmi vezetősége a sajtó munkatársait. Május 20-23 között immár ötödik alkalommal tartják meg az Erkel diákünnep rendezvény-sorozatát. Színesnek, érdekesnek ígérkezik középiskolásaik és ipari tanulók hagyományos kulturális vetélkedője is.

A rendezvények sorában „legidősebb”, az eszperantó nyári egyetem, amelyet július 4-10 között kilencedik alkalommal tartanak Gyulán. Évenként 10-12 ország 120-150 eszperantistája hallgatja meg a valóban egyetemi szintű előadásokat.

Az ország egyik legrangosabb fotokiállításának tartják a jövőre immár hatodik alkalommal megrendezésre kerülő Székely aladár országos fotópályázatot és kiállítást. A kiállítás augusztus 20- szeptember 20 között tekinthető meg. /székely aladár, a pályázat névadója az első magyar realista fotóművész, Gyula születőtte./ Ugyancsak évenként rendeznek emlékkiállítást kohán György Kossuth-díjas festőművész hagyatékából. A jövő évi emlékkiállítás megnyitója július 4-én lesz. Ujszerű kezdeményezés volt az idei nyáron első alkalommal megrendezett alföldi amatőr-film szemle. A következő évben július 30-án, 31-én és augusztus 1-én második ízben is megrendezik Gyulán a tájegységi szemlét.

1971-ben Dűrer születésének 500. évfordulójára emlékezik a világ. Gyula városa is jelentős eseménysorozattal készül az évfordulóra. Közismert, hogy a Dűrer-család Gyuláról származik: innen indult vándorútjára az ötvösmester - Dűrer apja -, hogy aztán Nürnbergben telepedjék meg. A két város már korábban is együttesen vette ki részét a nagy festő művészetének propagálásában. 1928-ban például - Dűrer halálának 400. évfordulóján - közös ünnepségeket rendeztek, innen származik Gyulán a Nürnberg utca és Nürnbergben a Gyula utca elnevezés. Most, a jelentős évforduló kapcsán szeretnék feleleveníteni ezeket a kapcsolatokat. Gyula új kiállítási csarnokát „Dűrer galériának”, nevezik el, Dűrer domborművet helyeznek el a kiállítócsarnok falán, grafikai pályázatot írnak ki, Dűrer emlékkiállítást, illetve emlékülést rendeznek. A magyar nemzeti galériával közösen kiírandó pályázatra Dűrer-díjat alapít a városi tanács. /folyt.köv./

17.15/e

- 38 -

NA 172

bb. 54. /történelmi magyar...folyt./e

Ami a gyulai várszínház terveit illeti: az eddigi hagyományokhoz híven a várszínház a továbbiakban is ápolja a történelmi magyar drámák hagyományait és folytatja a klasszikus vigjáték-sorozatot is. A következő nyáron július 9-én mutatják be a „Dűrer” című történelmi drámáját, Keresztury Ágost előadásában, Mészay István rendezésében. A klasszikus vigjáték-sorozatban pedig július 24-én kerül először színpadra a „Közönyt közönnyel” című vigjátéka Sándor János rendezésében. Mindkét darabot 8-8 alkalommal adják elő a történelmi hírvárszínházban. A gyulai várszínház megalakulásának közel 10. évfordulója alkalmából a Békés megyei tanács országos drámapályázat kiírásán is készül. /mti/

bb 55. ülést tartott a budapesti pártbizottság

g/n/y zs La

1970. december 14.

A budapesti pártbizottság megvitatta és elfogadta a pártbizottság 1971. első félévi munkatervét, amelynek előadója Somogyi Sándor, a pártbizottság titkára volt. Ezt követően Révész Károly, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a pártbizottság első titkára a pártbizottság munkarendjével és munkamódszerével összefüggő témákról, s időszaki kérdésekről adott tájékoztatást. /mti/

bb 56. e.b. anyizimov-nak

k hc/tr/ny zs La

1970. december 14.

A Szovjetunió össz-szövetségi gazdasági döntőbizottsága elnökének meghívására dr. Fekete Károlynak, a központi gazdasági döntőbizottság elnökének vezetésével háromtagú küldöttség utazott hétfőn tapasztalatcsere látogatásra Moszkvába. /mti/

-39-

17.15/e

NA 172

bb 57. halálos gázolásért elítélték buss gyulát

1 bc/tr/ny zs La 1970. december 14.

a központi kerületi bíróság ítéletet hirdetett buss gyula színművész halálos gázolási ügyében. buss egy délután a megengedettnél jóval gyorsabban vezette személygépkocsiját az 1. kerületi attila utcában. vele szemben teherautó jött, amely mögül egy idős asszony lépett az uttestre, buss ezt észrevéve azonnal fékezett, de a nagy sebesség miatt a balesetet nem tudta elkerülni: elütötte a szerencsétlen asszonyt, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a bíróság buss gyulát másfél évi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. az ügyész súlyosbításért, az elítélt felmentésért, illetve enyhítésért fellebbezett. /mti/

..-

bb 58. akadémiai székfoglaló

k ms/pá/ny zs La 1970. december 14.

szendy károly akadémiai levelező tag hétfőn tartotta székfoglaló előadását az akadémián az erősáramu hálózattervezés fejlesztése és a magyar alaphálózat távlati fejlesztése címmel. /mti/

..-

bb 59. premier: kedden - hej, cigányok! - ősbemutató az irodalmi színpadon

1 sző/gk/ny zs La 1970. december 14.

uttörő jellegű művészi munkára vállalkozott simon zsuzsa; színpadra alkalmazta, illetve rendezte azt a zenés játékot, amelyet kedden este mutatnak be „hej, cigányok!” címmel az irodalmi színpadon, a cigány népköltészet legszebb alkotásai először hangzanak el magyar színpadon színművészeink, előadóművészeink tolmácsolásában, az értékes, változatos folklór jellegű műsorban számos régi dallam is fölcsendül, ugyanakkor nemcsak a cigányság multját idéző alkotások hangzanak el, hanem olyanok is, amelyek mai, megváltozott körülményeikről vallanak. a zenés játék diszleteit rajkai györgy, jelmezeit meluzsin mária tervezte, zenei szerkesztő bolba lajos, a koreográfia szirmai béla munkája. /mti/

17.23/ny

-40-

N-173c

bb 60. ledgett egy barakképület a dunaujvárosi pipacs-telepen
vid/e fm La 1970. december 14.

meggyújtott egy irodának és munkaruha-raktárnak használt barakképületet hétfőn reggel a dunaujvárosi pipacs-telepen, a közuti építő vállalat 6. számú telephelyén, a helyszínre érkező tűzoltóknak megfeszített munkával sikerült a tüzet lokalizálni, az épület azonban csaknem teljes egészében a lángok martalócá lett.

az ügyben vizsgálatot indítottak. /mti/

..-

bb 61. kádár jános fogadta nyikolaj patolicsevet

k sz/tr/e La 1970. december 14.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára hétfőn fogadta nyikolaj patolicsevet, a szovjetunió külkereskedelmi miniszterét, aki a magyar-szovjet hosszulejárati és az 1971. évi árucsereforgalmi megállapodás aláírására érkezett hazánkba. a szívélyes, baráti légkörben folytatott megbeszélésen részt vett focs jeno, a minisztertanács elnöke és dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter. ott volt f.j.tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

..-

bb 62. aláírták a magyar-szovjet hosszulejárati kereskedelmi és fizetési megállapodást

t sz/tr/e La 1970. december 14.

hétfőn délután a parlament delegációs termében ünnepélyesen aláírták a magyar népköztársaság és a szovjetunió közötti öt évre szóló hosszulejárati árucsereforgalmi és fizetési megállapodását, valamint az 1971. évi forgalmat szabályozó jegyzőkönyvet. az okmányokat magyar részről dr. biró józsef, szovjet részről nyikolaj patolicsev külkereskedelmi miniszter látta el kézjeggyével.

az aláírásnál jelen volt focs jeno, a minisztertanács elnöke, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, vályi péter pénzügyminiszter, bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, karádi gyula, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, bojti jános külügyminiszterhelyettes, továbbá gazdasági életünk több vezető képviselője. jelen volt f.j.tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. ott voltak a tárgyalásokon résztvevő két delegáció tagjai.

/folyt.köv./
17.35/e

- 41 -

N-173c

bb 63. carlos rafael rodriguez,

gk/ny La

1970. december 14.

a kubai kormány államminisztere, a kubai kommunista párt központi bizottsága titkárságának tagja dr. ajtai miklósnak, a kormány elnökhelyettesének meghívására kedden budapestre érkezik. /mti/

--

bb 64. a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front küldöttsége budapesten

gg/ny zs La

1970. december 14.

a hazafias népfront országos tanácsa és az országos béketanács meghívására hétfőn budapestre érkezett a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front öttagú küldöttsége. a küldöttség vezetője pham thai than, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front kelet-nam-bo-i zónája állandó bizottságának tagja.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, az országos béketanács alelnöke, továbbá a külügyminisztérium, a hazafias népfront és az országos béketanács képviselői. ott volt a fogadtatásnál dinh ba thi, a dél-vietnami köztársaság magyarországi nagykövete, nguyen van phuc, a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetségének titkára.

a küldöttség részt vesz a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulása 10. évfordulójának magyarországi ünnepségein. /mti/

--

bb 65. hazánkba érkezett francesco de martino olasz miniszterelnökhelyettes

t jf/gg/ny La

1970. december 14.

a magyar kormány vendégeként hétfőn budapestre érkezett francesco de martino, az olasz köztársaság miniszterelnökhelyettese, a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. timár mátyás, a kormány elnökhelyettese marjai józsef külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. bényi józsef, hazánk római nagykövete és l. barattieri di san pietro olaszország budapesti nagykövete fogadta.

francesco de martino magyarországi látogatása során tárgyalásokat folytat vezető magyar államférfiakkal. /mti/

18.08/ny

-42-

NA-1816

bb. 66. péter jános és kirchschlaiger találkozója

k fe/mné/e zs La

1970. december 14.

péter jános külügyminiszter vasárnap délelőtt eisenstadtban, a tartományi kormány székházában találkozott osztrák kollegájával, dr. rudolf kirchschlaiger-rel. a két külügyminiszter a nem hivatalos találkozó során eszmecsereét folytatott a két országot érintő nemzetközi kérdésekről, s ezen belül az európai biztonsági konferenciáról, valamint a két ország kapcsolatairól.

theodor kery tartományi főnök ezt követően a vendégek tiszteletére ebédet adott a schwechater hof-ban. az ebéden részt vett a tartományi kormány több tagja és eisenstadt polgármestere is. délután a két külügyminiszter - a városban tett rövid séta után - folytatta az eszmecsereét, majd a társaságukban lévő személyiségek kíséretében sopronba látogattak, ahol lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és dr. erdély sándor, a soproni városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke fogadta a vendégeket, akik megtekintették a város nevezetességeit, műemlékeit.

a szívélyes hangulatban lezajlott találkozó a fenyves szállóban rendezett vacsorával ért véget. /mti/

--

bb. 67. elhunyt harustyák józsef

pí/e zs La

1970. december 14.

mély fájdalommal tudatjuk, hogy harustyák józsef elvtárs, a munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, a szot számvizsgáló bizottsága és a vegyipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének tagja, életének 76. évében elhunyt. temetésére külön bizottság alakult. temetése december 17-én, csütörtökön 14 órakor lesz a kerepesi temetőben. barátai, elvtársai 13.30-tól róhatják a kegyeletüket a temető diszravatalozójában.

szakszervezetek országos tanácsa

magyar szocialista munkáipárt
központi bizottsága

x x x

/folyt.köv./

18.23/e

- 43 -

NA-1816

bb. 67. /elhunyt harustyák... folyt./e

harustyák józsef 1894-ben született budapesten. árvaházban nevelkedett, majd uradalmi cseléd lett. 1919-ben lépett be a vörös hadseregbe, ahol a volt komáromi gyalogezred egyik századának parancsnokaként harcolt. 1921-ben belépett a vegyészeti munkások szövetségébe; s 1938-ban elnöke lett a vegyész szakszervezetnek. ezt a tisztséget 1953-ig töltötte be. 1948-tól 1953-ig a szakszervezetek országos tanácsának is elnöke volt. tagja volt a szakszervezeti világszövetség főtanácsának, majd ellenőrző bizottságának. 1953 óta a szot számvizsgáló bizottságában töltött be funkciót, többször volt országgyűlési képviselő és számos magas kitüntetést kapott. nyugdíjba kerülése után a vegyész szakszervezet központi vezetőségében, a szot számvizsgáló bizottságában a hazafias népfront kerületi szervezetében dolgozott, szinte életének utolsó pillanatáig. emberszeretete, a munkásosztály ügye iránti odaadása példaképpül szolgál a felnövő nemzedéknek. harcos életének emlékét kegyelettel megőrizzük. /mti/

bb 68. águy karola,

t fe/mné/ny s la

1970. december 14.

az állami operaház magánénekeسه hétfőn hamburgba utazott. december 16-án a hamburgi operaházban constanca szerepét énekli a szöktetés a szerájból című operában. /mti/

bb 69. bartók-beethoven hangverseny szarvason

vid/fm/ny la

1970. december 14.

bartók-beethoven hangversenyt rendeztek hétfőn szarvason a városi zeneiskola növendékei. a tessedik sámuel halálának 150. évfordulója tiszteletére rendezett tudományos és művészeti hetek kiemelkedő zenei eseményének programjában többek között bartók népdalfeldolgozásait és beethoven zongorára, hegedűre, illetve klarinéttra írt darabjait szólaltatták meg a szarvasi állami zeneiskola fiatal hangszereszei. /mti/

18.35/ny

-44-

NT 18.35

bb. 62. /aláírták...1 folyt./e

sz/gk/e la

az aláírásakor kiadott hivatalos közlemény megállapítja: az 1971-1975. évi hosszulejárati kereskedelmi egyezmény kidolgozásánál a tárgyaló felek figyelembe vették a kgst 23. és 24. ülészsakán hozott határozatokat, valamint a két ország népgazdasági tervi összehangolásának eredményeit.

a tárgyaló felek megelekedéssel állapították meg, hogy az új, hosszulejárati kereskedelmi egyezmény fontos lépést jelent a két testvéri ország kereskedelmi, gazdasági kapcsolatainak további erősítésében, elmélyítésében.

az új ötéves tervidőszakban a két ország kölcsönös áru-szállításainak értéke mintegy 9.3 milliárd rubel lesz, s ez az összeg a most záruló ötéves tervidőszak forgalmához viszonyítva több mint 60 százalékos emelkedést jelent. ez a forgalomnövekedés azért is számottevő, mert a szovjetunió magyarország fő külkereskedelmi partnere, magyarország össz-külkereskedelmi forgalmának több mint egyharmadát a szovjetunióval bonyolítja le.

a most következő ötéves időszakban a szovjetunió és magyarország kölcsönösen tovább növeli a gépipari termékek szállítását. a szovjetunió például lényegesen több személy- és tengerautót, valamint traktort bocsát a magyar felhasználók, illetve vásárlók rendelkezésére. a magyarországra irányuló szovjet kivitel főbb tételeit alkotják továbbra is a nyersanyagok, a fűtőanyagok és a fémek. ezek a szállítmányok a magyar népgazdaság egy sor vezető ágában előmozdítják a termelés fokozását. a szovjetunióba irányuló magyar kivitelnek körülből 50 százalékát a gépipari termékek alkotják: a magyar vállalatok élelmiszeripari, vegyipari, világítástechnikai berendezéseket, kábeleket, autóbuszokat, hajókat, hírközlési berendezéseket, műszereket szállítanak a szovjetunióba.

az új ötéves időszakban az ediginél lényegesen nagyobb mennyiségű műszaki fogyasztási cikk, köztük óra, moped, elektromos háztartási gép, rádiókészülék érkezik a szovjetunióból. a szovjetunióba irányuló magyar kivitelben pedig jelentős helyet kapnak a fogyasztási cikkek, így például a konfekcióipar készítményei, a kötöttáru, a lábbelik, a gyümölcs- és zöldségfélék, gyümölcskonzervek.

a tárgyaló felek kifejezésre juttatták meggyőződésüket, hogy az új magyar-szovjet hosszulejárati kereskedelmi egyezmény elősegíti a két ország népgazdaságának további fejlődését és a lakosság szükségleteinek még teljesebb kielégítését.

/folyt.köv./

18.43/e

- 45 -

bb. 62. /aláírták...2.folyt./e

az ünnepélyes aláírás után elhangzott üdvözlő beszédben dr. bíró józsef többek között a következőket mondta:

- olyan megállapodást írtunk alá, amely megfelel mindkét ország gazdasági célkitűzéseinek, megfelel azoknak a feladatoknak, amelyeket az országgyűlésben nemrég elfogadott új ötéves tervünk előír. nagyjelentőségű, hogy ezt a sikeres megállapodást legfőbb külkereskedelmi partnerünkkel köthettük. tárgyalásaink ezúttal is bizonyították, hogy érdemes az együttműködés további tartalékait felkutatni. a tervhivatali tervegyeztetések után sikerült az 1971-re szóló jegyzőkönyv előirányzatait mintegy 6 százalékkal növelni. kívánom, hogy a megállapodás teljesítése kifejezésre jusson gazdasági, politikai kapcsolataink elmélyítésében.

- nykolaj patolicsev beszédében hangsúlyozta: a szovjet kormány megbízásából nagy örömmel jöttem budapestre, hogy aláírjam ezt a nagyjelentőségű megállapodást. abban a szerencsében részesülhettem, hogy már előző két alkalommal is én írtam alá a magyar-szovjet hosszulejárati árucsereforgalmi megállapodást, s most harmadik alkalommal teszek eleget ennek a megtisztelő feladatnak. ezúttal beszámolhatok arról is, hogy a most záruló ötéves tervidőszakra vonatkozó hosszulejárati megállapodást valamelyest túl is teljesítettük. a mostani egyezmény jóval felülmulja az előzőt nemcsak volumenben, nemcsak az áruösszetételben, hanem abban is, hogy az együttműködés új elemeit is magába foglalja. lehetővé teszi, hogy gazdasági kapcsolataink összessége nagyobb lendületet kapjon, s ezzel bővüljenek az országaink között kialakult politikai kapcsolatok is. egyúttal szeretnék sok sikert kívánni a magyar népnek a pártjuk x. kongresszusán hozott határozatok végrehajtásához. /mti/

bb 70. barangolás a világban - érdekes előadássorozat a tatabányai népházban

vid/fm/ny La

1970. december 14.

„körkép”, címmel érdekes bérletes előadássorozat kezdődött hétfőn a tatabányai népházban. neves világjárókat hívnak meg, akik a film, a zene és az irodalom segítségével hétről-hétre élménybeszámolót tartanak a bányászváros lakóinak világjáró körútjaikról. hétfőn, a sorozat első rendezvényén dr. kriván páli, az eötvös loránd tudományegyetem tanszékvezető tanára „séta a vatikánban”, címmel tartott beszámolót. /mti/

18.50/ny

-46-

NA 1970

bb 71. időjárásjelentés

gö/ny La

1970. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én, hétfőn este 19 órakor:

párás, ködös idő

felhős, párás, ködös idő, többfelé ködszítálás. gyenge, időnként kissé megelelénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: minusz 1- plusz 3 fok között. /mti/

bb 72. ünnepségsorozat győri bartók béla halálának 25. évfordulója alkalmából

vid/fm/ny La

1970. december 14.

a győri tanítóképző intézetben hétfőn ünnepségsorozat kezdődött a nagy zenetudós és népdalkutató, bartók béla halálának 25. évfordulója alkalmából. az egy héttig tartó eseménysorozatot az intézet irodalmi színpadának „cantata profana”, című ünnepi műsora nyitotta meg. ez alkalommal kiállítás nyílt a tanítóképző intézetben „bartók béla győr-sopron megyében”, címmel, amelyet gesztési józsef, az intézet igazgatója nyitott meg. a kiállításon látható fényképek, plakátok, korabeli újságcikkek és más dokumentumok tanúsága szerint bartók béla három alkalommal is járt győr-sopron megyében. első ízben 1905-ben sopronban adott hangversenyt, majd 1906-ban rábaköz eldugott falvait kereste fel népdalgyűjtés céljából, 1940-ban pedig győri tartotta utolsó hazai hangversenyét.

a megemlékezések egyik érdekes eseménye lesz a hét folyamán a hazánkban tartózkodó iwaki hadzsimu japán zenetudós győri látogatása, aki szerdán este tartó előadást „vallomás bartók beláról”, címmel. /mti/

bb 74. mai lengyel és magyar kamaraművek

te/anné/ny zs

La

1970. december 14.

hangzottak el a lengyel kultúrában hétfőn este megrendezett hangversenyen. neves magyar ének- és hangszeres művészek előadásában ismerhette meg a közönség a legújabb zenei alkotásokat. /mti/

-47-

18.35/ny

NA 1970

bb 73. a vietnami szolidaritási hét első napja szegeden

vid/fm/ny La

1970. december 14.

vietnami szolidaritási hetet rendezett a hazafias népfront szegedi városi bizottsága. az ünnepi esemény-sorozat hétfői megnyitására számos vietnami vendég érkezett szegedre, közöttük Chau Tho Thong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára, Nguyen Hung Khanh, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára. velük együtt érkezett Mátyás László, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. a vendégek - közöttük sok szegeden tanuló vietnami diák - tiszteletére fogadást adtak a népfront székházában.

ezután együttesen megtekintették a szeged melletti algyői olajmezőt, ahol a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének vezetői fogadták a vendégeket. bemutatták az olajtermelés különféle fázisait, a központi olajgyűjtő állomást, az ujonnan átadott algyői-százhalombattai távvezeték olajtovábbító berendezéseit, s a befejezés előtt álló gázüzem építkezést. ezután számos szegedi olajbányással együtt nagygyűlésen vettek részt a népfront szegedi székházának nagytermében. itt Mátyás László, a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott beszédet, s felszólaltak a vietnami vendégek is. ugyan- csak felszólaltak a mintegy két és félezer szegedi olajbányász képviselői, akik szolidaritásukat fejezték ki az imperializmus ellen küzdő vietnami néppel. nevükben Kovács Attila, a szegedi olajipari pártbizottság titkára tiltakozó távirat szövegét olvasta fel, amelyben a szegedi olajbányászok elítélik a vdk elleni bombatámadások felújítását. a nagygyűlésen hasonló megnyilvánulásokra szólították fel valamennyi szegedi üzem és vállalat dolgozóit.

a szegedi felsőfoku vasutforgalmi technikumban magyar és vietnami diákok tartottak baráti találkozót. a vietnami vendégek este a szegedi orvostudományi egyetemen vettek részt szolidaritási gyűlésen. itt dr. Kedvessy György egyetemi tanár, a hazafias népfront szegedi városi bizottságának elnöke tartott beszámolót a vietnami nép harcáról, s a megjelent egyetemi tanárok és hallgatók ugyancsak egyöntetűen tiltakozásukat fejezték ki az imperialisták vietnami agressziója ellen. /mti/

19.42/ny

-48-

MF 1970

bb 75. kisz-komszomol együttműködési szerződést írtak alá kecskeméten

vid/fm/ny La

1970. december 14.

bács-kiskun megye szovjet testvérmegyéből, az ukrán szszk krimi területéről első ízben látogatót komszomol-delegáció kecskemétre, viszonzva az alföldi megye ifjúsági küldöttségének tavalyi szimferopoli látogatását. a krimi területi komszol-bizottság háromtagú küldöttsége Vlacseszlav Perekunko másodtitkár vezetésével vasárnap este budapesten érkezett kecskemétre, ahol hétfőn egésznapos tanácskozást folytattak a megyei kisz-bizottság vezetőivel. aláírták a két terület ifjúsági szervezeteinek további együttműködéséről szóló megállapodást. a vendégek részvételével hétfőn este ifjúsági nagygyűlést rendeztek a kecskeméti szalvay Mihály uttorházban. a küldöttség egy hétig tartó gazdag programja során kecskeméten, kiskunfélegyházán, kiskőrösön és baján ismerkedik a testvérmegye ifjúságával, kisz-szervezeteinek tevékenységével. /mti/

bb 76. embargó 24 óráig!!!

a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának ülése

vt/pá/ny hi La

1970. december 14.

a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának határozata értelmében a bizottság soronkövetkező ülését december 21-23 között budapesien tartja. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 31. számú hír / a kpm is csatlakozott ... / második bekezdésének 4. sorában a kisz vii. kongresszusa helyett

vi. kongresszus

1randó. /mti/

-49-

21.37/ny

v é g e

MF 1970